

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԵՆ

Լաւ եւ Վատ Տուեալներ՝ Իշխանութիւններուն Յամար

Ամերիկեան Միջազգային Հանրապետական Հիմնարկը հրապարակեց Հայաստանի մասին իր հերթական հանրային կարծիքի հարցախոյզը, ուր կան երկրի վարած ներքին ու արտաքին քաղաքականութեան վերաբերեալ բաւական ուշագրաւ տուեալներ, որոնց մէկ մասը նպաստաւոր են Նիկոլ Փաշինեանի կառավարութեան համար, սակայն կան նաեւ հարցեր, որոնք պէտք է մտահոգութիւն պատճառեն իշխանութիւններուն:

Հայաստան-Թուրքիա երկխօսութեան եւ յարաբերութիւններու հաստատման մասին հարցախոյզին մասնակցողներու 70 տոկոսը դրական արտայայտուած է: Վերջերս սկսած բանակցութիւնները կը մնան ամենէն անելի արժարժուող ու քննարկուող հարցը Հայաստանի եւ Սփիւռքի մէջ: Այդ կապակցութեամբ կայ տեսակետներու տարբերութիւն, զգացական մօտեցումով տրամաբանողներուն եւ քաղաքական իրատեսութիւն ցուցաբերողներուն միջեւ: Ոմանք կը խորհին թէ Հայկական կողմը պէտք է Թուրքիոյ առջեւ նախապայման դնէ Ցեղասպանութեան ճանաչումը, իսկ պետութեան պաշտօնական տեսակետը այն է թէ, այդ բանակցութիւնները պէտք է կայանան առանց նախապայմաններու, կեղծոճանալով սահմաններու բացման եւ դիւանագիտական յարաբերութիւններու հաստատման օրակարգերուն վրայ:

Եթէ ճիշդ են Ամերիկեան հարցախոյզի տուեալները, ապա իշխանութիւնները ներկայիս ունին Հայաստանի ժողովուրդի մեծամասնութեան համաձայնութիւնը՝ շարունակելու սկսուած գործընթացը: Այսուհանդերձ, բանակցութիւններու որեւէ մէկ հանգրուանին Անգարա կրնայ վերադառնալ իր նախկին նախապայմաններուն՝ պահանջելով Ցեղասպանութեան ճանաչման արշալի դադարեցումը եւ կամ «Ձանգեզուրի միջանցքի» ատրպէյճանական պահանջը բերել սեղանին: Նման հարցեր ծագելու պարագային հանրային կարծիքը անմիջապէս կրնայ ենթարկուիլ փոփոխութեան եւ այսօրուայ 70 տոկոս համաձայնութիւնը կրնայ շատ արագ փոշիանալ:

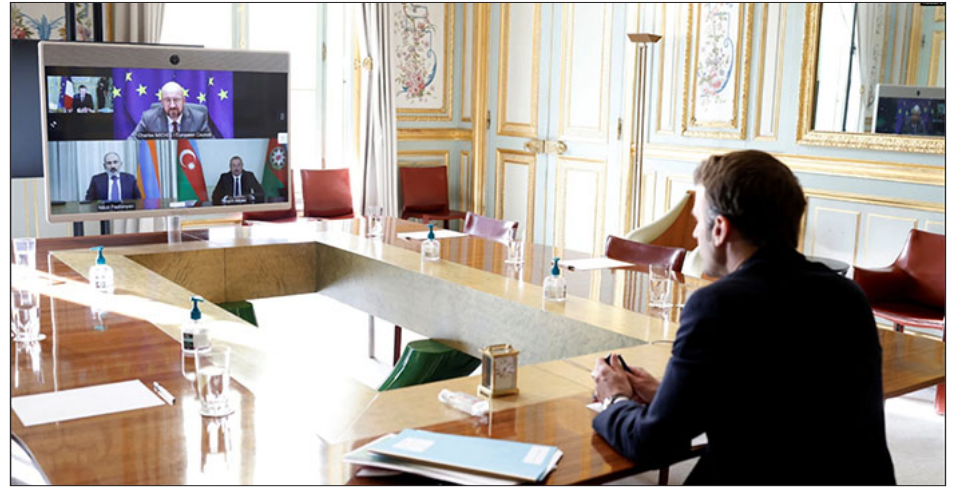
Վերջին տարիներուն Միացեալ Նահանգներու եւ Երրօրակն գրեթէ բոլոր պետութիւններուն ու կառոյցներուն կողմէ Հայկական Ցեղասպանութեան ճանաչումը

Նախագահ Սաքրոն Տեսակապով խորհրդածողով Ունեցաւ Հայաստանի, Ատրպէյճանի եւ Երրօրակն Միութեան Ղեկավարներուն Հետ

Ֆրանսայի նախագահ Էմանուէլ Մաքրոն տեսակապով խորհրդածողով ունեցաւ Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի, Ատրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւի եւ Երրօրակն խորհուրդի նախագահ Շարլ Միշէլի հետ:

Ֆրանսական կողմին փոխանցմամբ՝ հանդիպումը ուղղուած էր Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ երկխօսութեան եւ մարդասիրական համագործակցութեան զարգացման: Կը նշուի, որ տեսախորհրդածողովը անցեալ տարի Դեկտեմբերին Պրիւքսէլի մէջ կայացած չորս առաջնորդներու հանդիպումներուն շարունակութիւնն է:

Հայաստանի վարչապետի աշխատակազմին տարածած հաղորդագրութեան համաձայն, կողմերը միտքեր փոխանակած են առկայ մարդասիրական խնդիրներու լուծման, երկու երկիրներու ինքնիշխանութեան եւ իրաւագործութեան ներքոյ տարածաշրջանային ենթակառուցումը քննարկուած ասպարջափակման, հայ-ատրպէյճանական սահմանագծերին մէջ լարուածութեան նուազեցման եւ սահմանա-

Ֆրանսայի նախագահ Էմանուէլ Մաքրոնի կազմակերպած տեսակապով խորհրդածողով Հայաստանի, Ատրպէյճանի եւ Երրօրակն խորհուրդի ղեկավարներու մասնակցութեամբ

զատման, միջազգային կազմակերպութիւններու Լեռնային Ղարաբաղ ելուծուտի, ինչպէս նաեւ հարցերու լայն շրջանակի վերաբերեալ:

Հայկական կողմը կը հաղորդէ նաեւ, որ տեսախորհրդածողովին ընթացքին Փաշինեան ընդգծած է ԵԱՀԿ Մինսքի համաձայնագրու-

թեան ներքոյ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան երկարաժամկէտ կարգաւորման եւ խաղաղութեան համաձայնագրի կնքման անհրաժեշտութիւնը:

Այս ժողովին որպէս արդիւնք Ատրպէյճանական կողմը Հայաստանի վերադարձուց 8 ռազմագերիներ եւս:

IRI-ի Հարցախոյզին Համաձայն Հայաստանցիներուն 70 Տոկոսը Կողմ է Թուրքիոյ Հետ Յարաբերութիւններուն

ԱՄՆ Միջազգային Հանրապետական Հիմնարկի (IRI) վերջին հարցախոյզին համաձայն Հայաստանցիներուն ճշտող մեծամասնութիւնը՝ 70 տոկոսը կողմ է Թուրքիոյ հետ յարաբերութիւններու հաստատման, պայմանով որ Անգարան չհոշոնդուէր զարաբաղեան հարցի կարգաւորումը: Միեւնոյն ժամանակ, հարցուածներուն 90 տոկոսը կարծիք չափանցած է, որ Հայաստանի համար քաղաքական եւ անվտանգային ամենամեծ սպառնալիքը նոյնինքն Թուրքիան կը ներկայացնէ:

Միջազգային Հանրապետական Հիմնարկի հերթական հարցումը կատարուած է անցեալ տարեվերջին՝ 15-12 քաղաքացիներու մասնակցութեամբ:

Անվտանգութեան, արտաքին եւ ներքին քաղաքականութեան, պետական հիմնարկներու գործունէութեան մասին տարաբնոյթ հարցերը ամփոփած ուսումնասիրութեան հեղինակները եզրակացուցած են, որ Հայաստանցիները առաջնային կը համարեն տարածքային եւ սահմանային անվտանգութեան խնդիրները:

«Հարաբաղեան վերջին պատերազմն ու տարածաշրջանին մէջ ռազմական բխումներու պատմութիւնը աչքի առջեւ ունենալով, հասկնալի է, որ Հայաստանցիները

անհանգստացած են ազգային անվտանգութեամբ եւ սահմանային խնդիրներով: Հայաստանցիները կը փափաքին տեսնել տարածքային երկարամեայ այս խնդիրներուն հանգուցալուծումը», ըսած է IRI-ի եւրասիական բաժնի ղեկավար Սթիվըն Նիքսը:

Հարցման ծաւալուն հատուածը ա՛յս խնդիրներուն նուիրուած է: Այսպէս՝ «Ե՞րբ սկսիլ սահմանազատումն ու սահմանազոծումը». ժամկէտերու մասին խօսելով, հարցուածներուն 25 տոկոսը կարծիք չափանցած է, որ այդ պէտք է տեղի ունենայ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան վերջնական կարգաւորումէն եւ Ատրպէյճանի հետ խաղաղութեան համաձայնագրի ստորագրումէն յետոյ, 16 տոկոսը կը կարծէ՝ միայն այն ժամանակ, երբ Հայաստանի Ձինուած ուժերը վերականգնուին, 16 տոկոսը կը մտածէ, որ այս պահուն գործընթացի մեկնարկը չի բխիր Հայաստանի եւ Արցախի շահերէն, իսկ 15 տոկոսը կը նշէ՝ որքան հնարաւոր է շուտ, 14 տոկոսն ալ, թէ՛ սահմանազատման ու սահմանազոծման գործընթացի սկզբունքներու յստակացումէն յետոյ:

«Ատրպէյճանի հետ ճանապարհային հաղորդակցութեան ու-

ՀՀ ԱԳՆ-Ը Արձագանգած է Լուրջաշենքոյի Խօսքերուն

Հայաստանի Հանրապետութեան Արտաքին Գործերու Նախարարութիւնը արձագանգած է Պելաուուսիոյ նախագահ Ալեքսանտր Լուրջաշենքոյի Հայաստանի վերաբերեալ յայտարարութիւններուն: ՀՀ ԱԳՆ մամուլի խօսնակ Վահան Յունանեան, լրատուամիջոցներու հարցերուն ի պատասխան, Պելաուուսիոյ նախագահին յայտարարութեան արձագանգած է հետեւեալ կերպ.

«Համոզուած ենք, որ Պելաուուսիոյ նախագահի աշխարհաքաղաքական ինքնատիպ վերլուծութիւնները նպատակ ունեն սպասարկելու առաջին հերթին սեփական ներքին քաղաքական օրակարգը եւ որեւէ առնչութիւն չունեն Հայաստանի եւ նրա արտաքին քաղաքականութեան հետ»:

«Հայաստանը փախչելու տեղ չունի, կը կարծէ՞ք թէ իրենք ինչ-որ մէկուն պէտք է՞ն, իրենք արդէն տեսած են, Նիկոլ Վովաւելիչը այդ արդէն տեսած է»: Պելաուուսիոյ նախագահը այսպէս արտայայտուած է՝ հիմնաւորելով կարծիքը, որ Հայաստանը եւս մաս պիտի կազմէ Միութեանական պետութեան, որ, անոր կարծիքով, յառաջիկայ տարիներուն իրականութիւն պիտի դառնայ:

ԼՈՒՐԵՐ

Կը Փափաքինք Հաւասարակշռուած Դարձնել «Սուփրովարչապետական Չամակարգը». Անդրեասեան

ՀՀ արդարադատութեան նախարար, Սահմանադրական Բարեփոխումներու Խորհուրդի նախագահ Կարէն Անդրէասեան կը փափաքի իշխանութեան թեւերու հաւասարակշռում՝ բարեփոխումներու ծիրին մէջ հաւասարակշռուած դարձնելով, այսպէս կոչուած, «սուփրովարչապետական համակարգը»:

«Մեր գործող Սահմանադրութիւնը որեւէ հակա լծակներ ու կարողութիւններ չի տուել Հանրապետութեան նախագահին: Մենք տեսնում ենք, որ յաճախ մեզ մեղադրում են, որ վարչապետական շատ մեծ ազդեցութիւն կայ, ներկայիս սահմանադրութիւնը լծակները տուել է վարչապետին: Ճիշդ է, դա մեզանից է տանելու լիազորութիւններ, բայց մենք պատրաստ ենք քննարկել եւ հաւասարակշռել իշխանութեան թեւերի միջեւ տարանջատումը: Եւ այն, ինչ տեղի ունեցաւ 2015-ին՝ իրական խորհրդարանական պետութիւն ստեղծելու հետ կապուած, ցաւօք սրտի, հաւասարակշռութիւնը խախտուած ստացուեց: Եւ դա է, որ կարծում եմ, պէտք է առաջին հերթին քննարկուի ու շտկուի», ըսաւ Անդրէասեան:

Ըստ նախարարին՝ միեւնոյն ժամանակ պէտք է կառավարութեան եւ վարչապետին լիազորութիւնները վերցնել ու տալ նախագահին կամ խորհրդարանին:

Անդրէասեան յատուկ շեշտեց, որ կառավարութիւնը, վարչապետը, անձամբ ինք չեն փափաքիր ուղղորդել, թելադրել Սահմանադրական Բարեփոխումներու Խորհուրդին, յանձնաժողովին, թէ որն է հաւասարակշռման ճիշդ ձեւը: Անդրէասեան նշեց, որ կ'աշխատի գուսպ խօսիլ այդ փոփոխութիւններուն մասին, որ չուղղորդէ յանձնաժողովը, որ պիտի ձեւաւորուի եւ աշխատի:

Անդրադառնալով այն հարցին, թէ՛ այսինքն պատրաստակա՞մ են, որ այսպէս կոչուած, «սուփրովարչապետական» համակարգ չըլլայ, ան ըսաւ. «ընդհանրական իմաստով այո՛, մենք, այս»

Հայիոյանքը Ընդհանրապէս Պէտք է Դուրս Մնայ Հանրային Ատենախօսութենէն. Վլատիմիր Վարդանեան

«Հայհոցանքը պէտք է արգելուած լինի, այն որպէս բարոյական կանոն արգելուած է եղել, արգելուած կայ եւ յուսամ արգելուած կը մնայ», լրագրողներու հետ զրոյցին ըսաւ Ազգային ժողովի պատգամաւոր Վլատիմիր Վարդանեանը:

Ան նշեց, որ հայհոցանքը ընդհանրապէս պէտք է դուրս մնայ հանրային ատենախօսութենէն.

«Յաւօք ընկերային ցանցերի տարածման միջոցով, անձ, որը հակառակ պարագայում հայհոցանք չէր տայ, քանի որ կ'ենթարկուէր առնուազն բարոյական պարսաւանքի, ընկերային ցանցերի ազդեցութեամբ վերածուել է մի դաշտի, որը կարող է բերել շատ աւելի ոճրային երեւոյթներին:

Հայհոցանքը ոչ թէ խօսքի ազատութեան դրսեւորում է, այլ խօսքի ազատութեան սահմանափակման իրաւաչափ դէպքերից է: Նոյնիսկ Սարգսի իրաւունքների

Արդարադատութեան Գնխարար Կարէն Անդրեասեան

պէս կոչուած «սուփրովարչապետական համակարգը» կ'ուզենք դարձնել հաւասարակշռուած համակարգ:

Ան նկատեց, որ կայ քննարկում՝ վերադառնալու նախագահական, կիսանախագահական համակարգին: Ինք անձամբ դէմ է կառավարման համակարգի փոփոխութեան, բայց վստահ չստակ չի կրնար ըսել, թէ ինչ պիտի ըլլայ կառավարութեան մօտեցումը, քանի որ ոչ կառավարութեան մէջ, ոչ ալ կուսակցութեան մէջ վերջնական նման որոշում կայ: «Եւ դա բնական է, որ չկայ, որովհետեւ մենք չենք եկել թելադրելու այստեղ հաւաքուած մարդկանց, պատուէր չենք իջեցնում, թէ ինչպէս անեն: Մենք եկել ենք իրենց լսելու, յետոյ մասնագիտական յանձնաժողովին լսելու», ըսաւ ան՝ չբացատրելով, որ գուցէ նաեւ իր կարծիքն ալ փոխէ:

Անդրադառնալով ՀՀ նախագահի պաշտօնէն Արմէն Սարգսեանի հրաժարականին, ան նշեց, որ եթէ նախագահի հրաժարականին պատճառը որոշ լիազորութիւններ չունենալն էր, ապա շտապած է: «Ինչու եմ ասում շտապեց, քանի որ հէնց այս խորհուրդը եւ գործընթացը պէտք է լուծէր այդ խնդիրները», ըսաւ Անդրէասեան:

Ազգային ժողովի պատգամաւոր Վլատիմիր Վարդանեան

Եւրոպական Դատարանը հայհոցանք տուած մարդուն պաշտպանութիւն չի տրամադրելու:

Ես չեմ խօսում վիրաւորանքի այլ դրսեւորումների մասին, ես

Նախագահը Պէտք է Համաձայնութեան Եզրեր Գտնէ Եւ Ոչ Թէ Բախումներ Ստեղծէ. Վահագն Խաչատուրեան

«Այն, ինչ ամբողջուած է սահմանադրութեամբ, այդ շրջանակներում առաջնորդուելու պարագայում Հանրապետութեան նախագահը կը կատարի իր պարտաւորութիւնները: Բացի դա, ինքը կը լինի նաեւ արդիւնաւէտ ընդհանուր պետական կառավարման համակարգի մէջ: Ամենակարեւորը իշխանութեան տարբեր թեւերի միջեւ հաւասարակշռութիւնը պահելու խնդիրն է», ըսաւ ՀՀ նախագահի թեկնածու Վահագն Խաչատուրեանը:

Անոր խօսքով՝ այդ աշխատանքը իրականացնելու ընթացքին հանրապետութեան նախագահը ոչ թէ պէտք է ռեւէ մէկուն կողմը կանգնի, պաշտպանէ կամ չպաշտպանէ, այլ պէտք է գտնէ այն լուծումը, որ ընդունելի է եւ որ նաեւ տարբեր իրավիճակներու մէջ երկիրն մէջ ցնցումներ չի յառաջացներ:

«Սա շատ կարեւոր խնդիր է, որը պէտք է լուծի այսօրուայ նախագահը: Երբ նախագահական հիմնարկին մասին խօսում են, որ լիազորութիւններ չունի, ուրիշ խնդիր է: Այսինքն՝ մենք մի երկրում ենք գտնում, որտեղ սահմանադրութեամբ նախագահին այս լիազորութիւններն են տրուած: Եւ այն մարդը, ով գալիս է

Հայաստանի Գնխազահի թեկնածու Վահագն Խաչատուրեան

այդտեղ աշխատելու, պէտք է փորձի այդ լիազորութիւնները շրջանակում այդ հիմնարկը կայացնել: Ես գտնում եմ, որ մի գուցէ այդտեղ էր բացթողումը, որ կամ ժամանակը չներեց, կամ ինչ-որ խնդիր կար պատկերացումների մէջ: Ես չեմ ուզում Արմէն Սարգսեանի անձնական տեսակի բնութագրերը տալ, ես ի նկատի ունեմ որպէս կառավարման ձեւ մօտեցումը», ըսաւ Վահագն Խաչատուրեան:

Ընդդիմադիր Գործիչի Խրատը Ընդդիմութեան. «Եթէ Ի Վիճակի Չէք Այս Իշխանութիւնը Վճռուելու, Դուք ալ Հեռացէք»

«Մեզ ուժեղ ընդդիմութիւն է պէտք, եթէ ընդդիմութիւնն ուժեղ չէ, նա մեզ պէտք չէ», «Հայելի» ակումբին մէջ հրաւիրուած մամուլի ասուլիսի ժամանակ յայտարարեց Սահմանադրական Դատարանի աշխատակազմի նախկին ղեկավար Էտկար Ղազարեանը՝ անդրադառնալով խորհրդարանական ընդդիմութեան վարքագիծին: Ան յոյս ունի, որ ընդդիմութիւնը վերատեսութեան կ'ենթարկէ պայքարի իր մօտեցումները:

Էտկար Ղազարեան չի շեղուց՝ ժամանակին ընդդիմութիւնը փողոցային երթեր կ'ընէր, աշխուժութիւն կը ցուցաբերէր, իսկ հիմա Ազգային ժողովին կը մասնակցի Ազգային ժողովի աշխատանքներուն.

«Մեզ պէտք է ընդդիմութիւն այս իշխանութեանը վճռուելու ունակութիւններով: Եթէ ուղղակի պատկեր պէտք է ստեղծէք ընդդիմութեան, ուրեմն աւելի լաւ է ընդդիմութիւն չլինի: Ինչո՞ւ էք ընդդիմութեան պատկեր ստեղծում, որ Նիկոլ Փաշինեանին իմանայ՝ ընդդիմութիւն կա՞յ, իշխանութիւն կա՞յ: Եթէ ի վիճակի չէք նրան վճռուելու, դուք էլ հեռացէք: Ժամանակին փողոցային երթեր էին անում, հիմա հանգիստ լոյսը բացում է, մարդիկ գնում են գործի, հիմա Աժ մշտական յանձնաժողովների նիստերին են մասնակցում, բայց դատում են այն դատաւորին, որն ազատ է արձակել ԱշտուՄինասեանին, դատում են այն համայնքի ղեկավարներին, որոնք պահանջել են Նիկոլ Փաշինեանի հրաժարականը: Եթէ բան չէք

Ընդդիմադիր գործիչ՝ Էտկար Ղազարեան

կարողանում անել, վեր կացէք, ասէք՝ բան չենք կարողանում: Քանի դուք այնտեղ էք, այդ դաշտը փակ է ուրիշների համար: Մենք ի սկզբանէ վստահել ենք ձեզ: Ես վայցջ Զորի գիւղերով գնացել, քարոզչութիւն եմ արել, ասել՝ Նիկոլ Փաշինեանին մի ընտրէք, էս մարդկանցից որին ուզում էք, ընտրէք: Պայքարել եմ, որ իրենք լինեն պատգամաւոր, որ հիմա Վահագն Խաչատուրեանը գա՞յ, Նիկոլ Փաշինեանը որոշի, որ Լեւոն Տէր Պետրոսեանը նորից դառնում է նախագահ: Այսօր ամէն տեղ Տէր Պետրոսեանն է նստած. ԲԴԽ-ում Գազիկ Ջհանկիրեանն ո՞վ է, ՍԴ-ում Վահէ Գրիգորեանը, Աժ-ում իսաչատուր Սուքիասեանը ո՞վ է՝ Լեւոն Տէր Պետրոսեանը: Հիմա նախագահականում էլ Վահագն Խաչատուրեանը կը դառնայ»:

ԼՈՒՐԵՐ

Ութը Ռազմագերիներ Վերադարձան Հայաստան

Հայ գերիները Երեւան վերադառնալից ետք

Պաշտօնական Երեւանը հաստատեց Ատրպեյջանին 8 գերիներու վերադարձը, որ տեղի ունեցած է Ֆրանսայի նախագահ Էմանուէլ Մաքրոնի եւ Եւրոպական Խորհուրդի նախագահ Շարլ Միշելի միջնորդութեամբ, փետրուար 4-ին տեղի ունեցած հեռավար հանդիպման շնորհիւ:

«Եւրոպական Միութեան Խորհուրդի նախագահ Շարլ Միշելի եւ Ֆրանսայի նախագահ Էմանուէլ Մաքրոնի գործուն միջնորդութեամբ, 2022 թուականի փետրուար 7-ին, եւս ութ հայ զինուորներ ազատ արձակուած եւ ապահով ժամանած են Երեւան», հաղորդած է Հայաստանի մէջ Եւրոմիութեան պատուիրակութիւնը:

Եւրոմիութեան Խորհուրդի նախագահ Շարլ Միշել «Թուրքի» վրայ գրած է. «Ատրպեյջանի կողմէ 8 հայ ձերբակալուածներու ազատ արձակումն ու հայրենադարձումը Ֆրանսայի ու Ատրպեյջանի նախագահներուն եւ Հայաստանի վարչապետին հետ հանդիպման յաջորդած դերական զարգացումներու եւս մէկ նշան է: Եւրոմիութիւնը կը սատարէ տարածաշրջանին մէջ կայունութեան եւ բարգաւաճման»:

Ֆրանսայի նախագահ Էմանուէլ Մաքրոն ալ, նոյնպէս Թուրքի ընդդէմ է. «Ութ հայ ձերբակալուածներ ազատ արձակուեցան Ատրպեյջանի կողմէ եւ Պաքուէն տեղափոխուեցան Երեւան: Անոնք կը վերագտնեն իրենց ընտանիքները, որոնցմէ բաժնուած էին ամիսներ առաջ: Ծնորակալութիւնն այս գործողութեան մէջ համախմբուած մեր դիւանագէտներուն, ինչպէս նաեւ զինուորականներուն: Կը շարժինք յառաջ»:

Այսպիսով, մինչեւ օրս Ատրպեյջանը Հայաստանին յանձնած է գերեզմարուած ընդհանուր թիւով 149 զինուոր եւ քաղաքացիական անձ: Պաշտօնական տուեալներով՝ ատրպեյջանական բանտերուն մէջ դեռ կը պահուի 44-օրեայ պատերազմի ընթացքին եւ յետոյ գերեզմարուած մօտ չորս տասնեակ հայ:

Երեւան Կը Դատապարտէ Հայկական Կրօնական Կոթողներու Ինքնուրփիւնը Փոխելու Պարտի Քայլը

Պաշտօնական Երեւանը խստօրէն դատապարտեց Պաքուի վերահսկողութեան ներքոյ յայտնուած հայկական կրօնական եւ պատմամշակութային կոթողներու ինքնութիւնը փոխելու նպատակով աշխատանքային խումբ ստեղծելու Ատրպեյջանի իշխանութիւններուն որոշումը:

Արտաքին Գործերու Նախարարութեան մամուլի քարտուղար Վահան Յունանեանի խօսքով՝ «այն եւս մէկ անգամ վկայում է, որ 44-օրեայ պատերազմի ընթացքում եւ յաջորդած ժամանակաշրջանում Լեւնային Ղարաբաղում հայկական պատմամշակութային եւ կրօնական ժառանգութեան նկատմամբ վանտալիզմի եւ ոչնչացման դէպքերը կրում են միտումնաւոր ու ծրագրուած բնոյթ եւ Լեւնային Ղարաբաղի իր բնիկ հայ բնակչութիւնից զրկելու քաղաքականութեան մասն կազմում»:

Ընդգծելով, որ հրատապ է միջազգային հանրութեան, մասնաւորապէս՝ ԵՈՒՆԵՍԿՕ-ի անչապաղ միջամտութիւնը, ԱԳՆ ներկայացուցիչը կ'եզրափակէ՝ նման քաղաքականութիւնը կը հակասէ հաշտութեան հասնելու Ատրպեյջանի յայտարարութիւններուն եւ լուրջ խոչընդոտներ կը ստեղծէ տարածաշրջանին մէջ տեւական խաղաղութեան հաստատման համար:

Ատրպեյջանի մշակուցի նախարար Անար Քերիմով, փետրուար 3-ին, լրագրողներու հետ հանդիպման ընթացքին յայտարարեց, որ տեղի ու միջազգային փորձագէտներէ աշխատանքային խումբ պիտի ստեղծ-

ուի, որ պիտի այցելէ հայացուած աղուանական յուշարձաններ, ընդգծելով. «Հայերը հետքեր թողած են մեր յուշարձաններուն վրայ, որուն վերաբերեալ այժմ մենք ապացոյցներ կը հաւաքենք»:

Քերիմովի ջանքերուն նախորդած էր Ատրպեյջանի նախագահին յայտարարութիւնը: Անցեալ տարուայ Մարտին այցելելով Հատուկ շրջանին մէջ գտնուող Սուրբ Աստուածածին եկեղեցի՝ Իլհամ Ալիեւ ըսած էր. «Հայերը ինչպէս պղծած են մեր մզկիթները, այնպէս ալ հին աղուանական տաճարները պղծած են: Բայց մենք պիտի վերականգնենք: Այս բոլոր գրութիւնները կեղծ են, աւելի ուշ աւելցուած գրութիւններ են»:

Ատրպեյջանի նախաձեռնութեան անդրադարձած է նաեւ պաշտօնական Ուաշինկթընը: Միացեալ Նահանգներու կառավարութեան մասնաւորապէս կրօնական Ազատութիւններու Հարցերով Յանձնաժողովի դեկավար Նատին Մայենզան «Թուրքի» վրայ գրած է. «Մենք խորապէս մտահոգուած ենք եկեղեցիներէն Հայ Առաքելական արձանագրութիւնները հեռացնելու Ատրպեյջանի ծրագրերով: Կոչ կ'ընենք կառավարութեան՝ պահպանելու եւ պաշտպանելու պաշտամունքի վայրերն ու այլ կրօնական, մշակութային կառույցները»:

44-օրեայ պատերազմին յաջորդած ամիսներու ընթացքին արդէն հաղորդուած է թալիշի Սուրբ Ամենափրկիչ եկեղեցիէն հայկական հետք վերացնելու, իսկ Հատուկ Սպիտակ խաչ եկեղեցիէն խաչը հանելու մասին:

Անթալիոյ Համաժողովին Մասնակցելու Դրական Պատասխան Հայաստանէն Դեռ Չենք Ստացած. Չաւուշօղլու

Թուրքիոյ արտաքին գործերու նախարար Մեւլութ Չաւուշօղլուն ֆինլանտացի պաշտօնակիրին հետ համատեղ ասուլիսի ժամանակ, խօսելով հայ-թրքական կարգաւորման նոր գործընթացին մասին, յայտնած է, որ յատուկ ներկայացուցիչներուն յաջորդ հանդիպումը վիեննայի մէջ տեղի պիտի ունենայ հայկական կողմին ցանկութեամբ:

Ան նշած է, որ կողմերուն միջեւ հեռախօսագրողի ժամանակ առաջարկուած է բանագնացներուն երկրորդ հանդիպումը կայացնել վիեննայի կամ Ժընեւի մէջ:

Անդրադառնալով Մարտին Անթալիոյ մէջ կայանալիք դիւանագիտական համաժողովին Հայաստանի մասնակցութեան, Թուրքիոյ արտաքին գերատեսչութեան ղեկավարը յայտնած է, որ Հայաստանէն դեռ դրական պատասխան չեն ստացած:

«Գիտնականներուն եւ միւս հրաւիրեալներուն հետ մէկտեղ յատուկ ներկայացուցիչ Ռուբինեանին եւ արտաքին գործերու

Թուրքիոյ արտաքին գործերու նախարար Մեւլութ Չաւուշօղլու

նախարարին հրաւիր ուղարկած ենք: Փաշինեանին հրաւիր չենք ուղարկած, երկիրներու ղեկավարներուն նախագահը հրաւիր կ'ուղարկէ: Այս պահուն մօտ 60 նախարար հաստատած են իրենց մասնակցութիւնը: Հայաստանէն հաստատում դեռ չենք ստացած», ըսած է Չաւուշօղլուն:

Հայաստան-Թուրքիա Երկրորդ Հանդիպումը Տեղի Պիտի Ունենայ Փետրուար 24-ին Վիեննայի Մէջ

Հայաստան-Թուրքիա կարգաւորման գործընթացի շրջանակներուն մէջ երկու երկիրներու յատուկ ներկայացուցիչներու երկրորդ հանդիպումը տեղի պիտի ունենայ փետրուար 24-ին, վիեննայի մէջ:

Բանագնացներու հանդիպման օրակարգին մասին առայժմ ոչինչ կը հաղորդուի: Երեւանն ու Անգարան նաեւ չեն յստակացուցած, թէ ինչու որոշած են Աւստրիոյ մայրաքաղաքին մէջ հանդիպիլ, կամ թէ որ կողմը առաջարկած է հանդիպման վայրը: Յիշեցնենք, որ առաջին հանդիպումը հայկական կողմին առաջարկով կայացաւ Մոսկուայի մէջ:

Ուշագրաւ է, որ թրքական «Daily Sabah»-ը, յղում ընելով դիւանագիտական աղբիւրներուն, նախապէս գրած էր, թէ Անգարան

կը ձգտի, որ բանագնացներու յաջորդ հանդիպումը տեղի ունենայ Թուրքիոյ կամ Հայաստանի մէջ:

Յունուար 14-ին մոսկովեան հանդիպումէն յետոյ կողմերը յայտարարած էին, որ պիտի շարունակեն լիարժէք կարգաւորման ուղղուած բանակցութիւնները՝ առանց նախապայմաններու: Ծուրջ երկու շաբաթ առաջ, Թուրքիոյ արտաքին գործերու նախարար Մեւլութ Չաւուշօղլուն ըսած էր, որ բանակցային գործընթացին մէջ Թուրքիոյ նպատակը Հայաստանի հետ յարաբերութիւններու լիարժէք կարգաւորումն է: Ան նշած է, որ փոխադարձ թուիչքներու վերսկսումէն բացի, կողմերը այժմ պիտի աշխատին յաջորդ մասնաւորապէս վստահութեան բարձրացման ուղղուած քայլերու ուղղութեամբ:

ՀՀ ԱԳՆ-ն Արձագանգած Է

Շարունակուած է 1-ին

չտալով յաւելեալ մեկնաբանութիւններ, թէ արդեօք Ալեքսանտր Քոնիւքը կանչուած է նախարարութիւն, եւ թէ Պեյրուսիոյ նախագահին յայտարարութիւններով պայմանաւորուած բողոքագիր յղուած է:

Թուրքիոյ Տիարպեքիր Շրջանին Մէջ Գտնուող Սուրբ Սարգիս Հայկական Եկեղեցին Պիտի Վերականգնուի

Տիարպեքիրի Սուրբ Սարգիս հայկական եկեղեցին աւերակներու մէջ

Թրքական իշխանութիւնները պիտի վերականգնեն Տիարպեքիրի Սուրբ վարչական շրջանին մէջ գտնուող 16-րդ դարու Սուրբ Սարգիս հայկական եկեղեցին:

Շուրջ 3769 քառ. մետր տարածք զբաղեցնող եկեղեցին տեղի հայ համայնքի բացակայութեան պատճառով անխնամ մնացած է եւ ժամանակի ընթացքին քանդուած է: Այժմ եկեղեցին բոլորովին առանց տանիքի մնացած է:

Վերջին անգամ այն վերանորոգուած է 1840 թուականին, անոր մասին արձանագրութիւնը պահպանուած է Տիարպեքիրի հնագիտական թանգարանին մէջ: Անցեալ տարի Պոլսոյ Հայոց պատրիարք Սահակ Մաշալեանն ու անոր ուղեկցող պատուիրակութիւնը այցելած էին Տիարպեքիրի նահանգապետ Մունիհ Քարալօղլուին եւ բարձ-

րացուցած՝ այս եկեղեցւոյ պահպանութեան հարցը:

2021-ի Դեկտեմբերի վերջաւորութեան եկեղեցւոյ վերականգնման համար Տիարպեքիրի Երկրաբաշխութեան եւ Յուշարձաններու տնօրէնութեան կողմէ մրցույթ յայտարարուած էր: Յաղթող ընկերութեան հետ 947 հազար 640 լիւրայի (շուրջ 70 հազար տոլար) պայմանագիր ստորագրուած է: Արդէն սկսած են չափագրման եւ եկեղեցւոյ պահպանուած հատուածներու նիւթերու ուսումնասիրման աշխատանքները, որպէսզի հնարաւոր ըլլայ վերականգնել կառուցին նախնական տեսքը:

Սուրբ Սարգիսը յայտնի է նաեւ Բրինձէ եկեղեցի անունով, քանի որ 1950-1985 թուականներուն այն օգտագործուած է որպէս բրինձի մշակման գործարան:

IRI-ի Հարցախոյզին Համաձայն

Շարունակուած էջ 1-էն

ղիներու բացումը ինչ ազդեցութիւն պիտի ունենայ Հայաստանի տնտեսական զարգացման վրայ», 5 տոկոսը այս հարցումին պատասխանած է՝ միանշանակ դրական, 45 տոկոսը՝ միանշանակ բացասական:

Իսկ Թուրքիոյ հետ ճանապարհահանգի հաղորդակցութեան ուղիներու բացումը քաղաքայիններուն 6 տոկոսին կարծիքով միանշանակ դրական ազդեցութիւն պիտի ունենայ Հայաստանի տնտեսական զարգացման վրայ, միանշանակ բացասական՝ 36 տոկոսին կարծիքով:

Ուսումնասիրութեան ծաւալուն բաժին մըն ալ կը վերաբերի պետական մարմիններու աշխա-

տանքին: Ըստ հարցման՝ հայաստանցիները ամենաշատ գոհ են Մարդու իրաւունքներու պաշտպանի գրասենեակէն, ամենադժգոհը՝ Ազգային ժողովէն, նախագահի գրասենեակէն, դատարաններէն:

Քաղաքայիններուն հարցում ուղղուած է նաեւ՝ «Ձեր կարծիքով Հայաստանը ընդհանուր առմամբ կը շարժի ճիշդ, թէ՞ սխալ ուղղութեամբ»: Յատկանշական է, որ եթէ Մաշխաին հարցուածներուն 41 տոկոսը պատասխանած էր, որ երկիրը ճիշդ ուղղութեամբ կը շարժի, իսկ 20 տոկոսը կը կարծէր՝ սխալ ուղղութեամբ, ապա արդէն տարեկերջին պատկերը փոխուած է՝ 46 տոկոսը նշած է, որ սխալ ուղղութեամբ կը շարժի, 34 տոկոսը՝ ճիշդ:

Համազգային Աղետի Համար

Շարունակուած էջ 2-էն

սխալի համար:

Բայց Հայաստանը հեռու է այդ առումով նորմալ երկիր համարուելուց: Հայաստանում չկայ պատասխանատուութեան ինստիտուտ, եւ անպատասխանատուութեան այդ մթնոլորտը լիովին հնարաւորութիւն է տալիս ամենաթեթեւ հնարաւորութեան դէպքում անգամ հասարակութեանը ենթարկել քարոզչական մանիպուլիացիաների: Եւ սա եւս մի լրջագոյն խնդիր, մարտահրավեր է Հայաստանի համար, քանի որ սա ենք՝ ցանկացած քիչ թէ շատ ազդեցիկ

մէկը կարող է Հայաստանում քարոզչական մանիպուլիացիայի դիմել եւ հանրութեանն ուղղորդել այնտեղ, ուր ինքն է ուզում: Այլ կերպ ասած՝ մենք ունենք հասարակութիւն, որն այսօր չի կարողանում զատորէշել, թէ ինչն է իր համար կարեւոր եւ ինչը երկրորդական: Այս ամբողջ թամաշան վկայում է, որ Հայաստանի հասարակութիւնը կորցրել է իր ամենաէական՝ կարեւորն անկարեւորից զատելու նեարդը, իսկ դա ամենավտանգաւորներէից է, որ կարող է տեղի ունենալ ցանկացած պետութեան եւ հասարակութեան հետ: «ԱՌԱՋԻՆ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ»

64 Տարեկանին Մահացած է Երաժշտահան Արթուր Գրիգորեանը

64 տարեկան հասակին մահացած է սիրուած երգիչ, երաժշտահան, ՀՀ ժողովրդական արուեստագէտ Արթուր Գրիգորեանը: Ան երկար ժամանակէ բուժում կը ստանար ծանր հիւանդութեան դէմ, սակայն, ցաւօք սրտի, չկրցաւ զայն յաղթահարել:

Արթուր Գրիգորեանը վերջին շրջանին անկախ Հայաստանի նոր սերունդին մաղթած էր սիրելի հայրենիքը ոչ թէ բառերով, այլ՝ գործով: «Ամէն ձեռքբերում չէ որ իննալուծ է: Անկախութիւնը թանկ հաճոյք է, ամէն ըրպէ պիտի դրա վրայ աշխատել՝ նոյն ձեւ, ինչպէս սէրն է, ընտանիքն է, ընկերութիւնն ու մնացուն թանկ արժէքները: Անկախութիւնը թանկ բան է, եթէ մի օր էլ չմտածես դրա մասին, կը փախչի քեզնից «անկախ» հասկացութիւնը», ըսած էր մայեսթրօն:

Արթուր Գրիգորեանը նախաձեռնած էր եւ կը ղեկավարէր Երեւանի գեղարուեստա-թատերական հիմնարկի էսթրատային բաժինը: Հայաստանի երգի պետական թատրոնի գեղարուեստական ղեկավարն էր: Հեղինակած է բազմաթիւ երգեր, մանկական միւլտիքլիւներ, մեծ միջոցառումներ, փառա-

ՀՀ ժողովրդական արուեստագէտ Արթուր Գրիգորեան

տօներ, թեմատիկ եւ էսթրատային համերգներ:

Բազմաթիւ նախագիծերու հեղինակ է՝ «Այո», «777», «Ասուպ», «Ընծայ» մրցանակաբաշխութիւնները, «Հէնց Այսպէս», «Տես» հեռուստահաղորդումները, «Կանաչ Գօտի», «Արցախի Զայներ», Հայաստանի «Զաքեան» ֆոնտի հովանաւորչական ամենամեայ հեղինակ-կատարողներու մրցանակաբաշխութիւնը:

Լաւ եւ Վատ Տուեալներ

Շարունակուած էջ 1-էն

արդէն դարձած է իրողութիւն եւ Թուրքիան պէտք է հաշտուի այն իրականութեան հետ, որ նման պահանջ կորսնցուցած է իր իմաստ, իսկ Հայաստանի որեւէ իշխանութիւն չի կրնար ընդունիլ նման մօտեցում: Միջանցքի հարցը եւս կը մնայ Հայկական կողմին համար անընդունելի եւ կողմերը պէտք է կեդրոնանան ճանապարհներու եւ հաղորդակցութեան այլ միջոցներու ապաշրջափակման հարցերուն վրայ:

Հարցախոյզի կարեւոր տուեալներն մէկը կը հանդիսանայ «Ծիշող ուղղութեան-սխալ ուղղութեան» վերաբերող հարցումը: Ներկայիս դրութեամբ Հայաստանցիներուն միայն 34 տոկոսը արտայայտած է այն կարծիքը, որ երկիրը կը գտնուի ճիշդ ուղղութեան վրայ, մինչ 46 տոկոսը հակառակ կարծիքը ունի: Այս տուեալները գրեթէ շրջուած են՝ բաղդատած անցեալ Յուլիսի եւ Մայիսի հարցախոյզներու արդիւնքներու հետ, երբ ժողովուրդի 40 տոկոսէն ակելին կը կարծէր որ երկիրը կը նթանայ ճիշդ ուղիով:

Հոս պէտք է արձանագրել որ, աշխարհի գրեթէ բոլոր երկիրներուն մէջ բնակչութեան մեծ մասի մօտ կայ յոռետեսութիւն ապագայի նկատմամբ: Այս երեւոյթի գլխաւոր պատճառը կը կայանայ համաճարակի ստեղծած դժուարութիւններուն եւ համաշխարհային երեւոյթի վերածուած սղաճի կամ գնաճի հետ, որ կը հարուածէ բոլորի գրպանին ու տնտեսական հետե-

լանքներ կը յառաջացնէ շատերու համար: Հայաստանի պարագային, այս պատճառներուն վրայ կու գայ աւելնալու ժողովուրդին վրայ պատերազմի թողած ազդեցութիւնը եւ սահմաններու վրայ տիրող անկայուն վիճակը:

Երկիրը սխալ ուղղութեան վրայ տեսնողներու պարագային միշտ կը յառաջանայ այն մտավախութիւնը, որ կրնան աւելնալ արտագաղթի ծաւալները, թէւ վերջին տուեալներու համաձայն, 2021 թուականի աւարտին Հայաստանի մշտական բնակչութեան թիւը մնացած է գրեթէ անփոփոխ, սակայն համաճարակի աւարտէն տեք, երբ ճամբորդութիւնը դառնայ աւելի ազատ եւ մատչելի, մարդիկ կրնան իրենց ապագան փնտռել այլ երկնակամարներու տակ:

Հարցախոյզի պարզած պատկերը պէտք է մտահոգուելու պատճառ հանդիսանայ իշխանութիւններուն համար: Ծիշող է որ, անցեալ Յունիսին ընտրութիւններուն մասնակցողներու մեծամասնութիւնը իր ձայնը տուաւ իշխող ուժին, սակայն ըստ երեւոյթին ներկայիս կայ որոշ յուսալքում: Ժողովուրդի տրամադրութեան վրայ մեծապէս կրնայ ազդել վարչապետ Փաշինեանը, նախկինի նման այցելութիւններ կատարելով երկրի տարբեր շրջաններ եւ «Ֆեսպուքեան» ուղղիղ ելոյթներու միջոցաւ ներկայացնելով կառավարութեան վարած քաղաքականութեանը եւ իրագործումները: Ժողովուրդը պէտք ունի աւելի յաճախ լսելու իր ղեկավարին:

Գ. ԽՈՍՏԱՆԵԱՆ «ՄԱՍԻՍ»

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցէք «Մասիս» Շաբաթաթերթին Massis2@earthlink.net (626) 797-7680

Macron, Charles Organize Fresh Talks Between Aliyev and Pashinyan

PARIS — French President Emmanuel Macron and European Council President Charles Michel held a virtual meeting with the leaders of Armenia and Azerbaijan on Friday.

The video conference came about two months after Prime Minister Nikol Pashinyan's two face-to-face meetings with Azerbaijani President Ilham Aliyev which were separately hosted by Macron and Michel in Brussels.

"They took stock of progress achieved since the [December] meetings held in the sidelines of the Eastern Partnership Summit, in particular recent releases of detainees, ongoing joint efforts to search for missing persons, as well as the upcoming restoration of railways tracks," Macron and Michel said in a joint statement on the video conference.

"The heads of State and Government agreed that this meeting offered a valuable opportunity to discuss a wide range of issues," added the statement.

Pashinyan's office reported that the four leaders discussed efforts to reduce tensions along the Armenian-Azerbaijani border and open transport links between the two South Caucasus

states as well as international organizations' access to Karabakh.

"Prime Minister Pashinyan stressed the need for a long-term settlement of the Nagorno-Karabakh conflict and the signing of a peace treaty under the aegis of the co-chairs of the OSCE Minsk Group," it said.

Neither statement mentioned any concrete agreements reached by Aliyev and Pashinyan.

The Armenian Foreign Ministry said late on Thursday that Yerevan has presented Baku with new proposals regarding "the opening of the roads." The ministry spokesman, Vahan Hunanyan, did not disclose them.

"We have not received any response from the Azerbaijani side to these proposals yet," Hunanyan said in written comments. "Armenia is ready to start implementing these proposals as soon as possible."

EU and France remain committed to working with other partners, including the OSCE, to build a prosperous, safe and stable South Caucasus, Charles Michel said after the virtual meeting with Emmanuel Macron, Ilham Aliyev and Nikol Pashinyan

Armenia Condemns Lukashenko for Anti-Armenian Statement

YEREVAN — Armenian MPs from the ruling Civic Contract party of Prime Minister Nikol Pashinyan lashed out at Belarusian President Alexander Lukashenko, who made anti-Armenian statements in an interview with Russian state-owned television.

In a televised interview with a pro-Kremlin Russian journalist broadcast on Monday, Lukashenko predicted that Moscow will cobble together a "union of sovereign states" with common defense, national security and economic systems over the next 10 to 15 years. He said it will compromise not only Russia and Belarus but also Central Asian states, Armenia and even Ukraine.

"Armenia has nowhere [else] to go," claimed the long-serving Belarusian strongman. "Do you think anyone needs them?"

"They have already seen that. Nikol Vovaevich [Pashinyan] has seen that," he added in reference to the Armenian prime minister.

The Armenian government hit back at Lukashenko through the Armenian Foreign Ministry and pro-government parliamentarians.

"We believe that the Belarusian president's peculiar geopolitical analyses aim to first and foremost serve his domestic political agenda and have nothing to do with Armenia and its foreign policy," the ministry spokes-

man, Vahan Hunanyan, said in written comments to the press.

Lawmakers representing Pashinyan's Civil Contract party went further, launching scathing attacks on Lukashenko on the Armenian parliament floor.

"The leader of a partner state has no right to express such thoughts about another partner state," one of them, Vaghharshak Hakobyan, said.

Another Civil Contract deputy, Hovik Aghazaryan, accused Lukashenko of "doing the Russian authorities and Russian statehood a disservice."

Aghazaryan also said: "Before making statements, Lukashenko had better inspect the airport of [the Belarusian capital] Minsk, which looks more like a pigsty."

Another MP Rustam Bakoyan raised a counter question: "And who needs Lukashenko?"

"This rhetorical question, I think, (the Belarusian) people asked him, and the processes that occurred in that country were a clear assessment of Lukashenko's previous terms in office, the state he kept the country in and what the result is," he said.

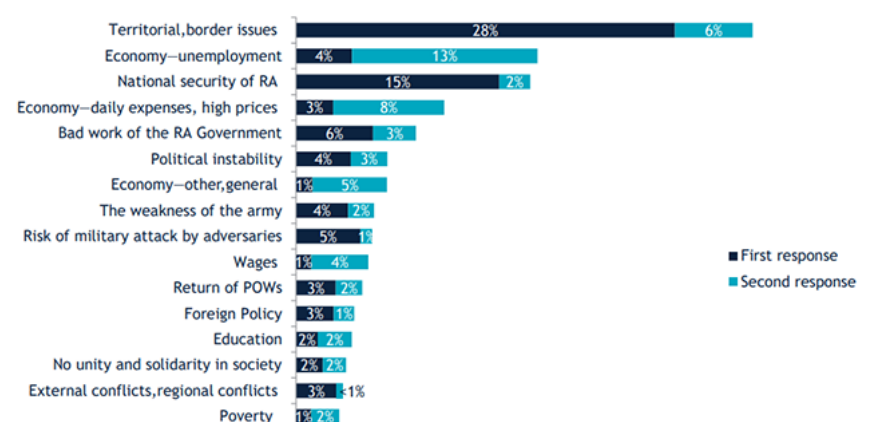
Russia and Belarus signed a Union State treaty in 1999 and have been negotiating on and off since then.

Continued on page 3

International Republican Institute Poll: Armenia's Territorial and Border Issues are Top National Concerns

What are the major problems Armenia is currently facing? Please mention the 2 most important problems, starting with the most important one.

(Two spontaneous responses accepted)

YEREVAN — A new nationwide poll in Armenia by the International Republican Institute's (IRI) Center for Insights in Survey Research shows that territorial and border issues are the top national concerns. Armenians also expressed a strong desire for bilateral relations with Turkey and some openness for new cross border transport routes in the region.

When asked about major problems in the country, 28% of Armenians said that territorial and border

issues were their top concerns, far ahead of other issues named.

"With the recent Nagorno-Karabakh conflict and a history of military confrontation in the region, Armenians are understandably concerned about national security and threats along the border," said Stephen Nix, Director of IRI's Eurasia Division. "They would like to see a resolution to these long-

Continued on page 4

Pallone & Bilirakis Lead Bipartisan Call to Biden Administration Urging Rejection of F-16 Fighter Jet Sale to Turkey

WASHINGTON, DC — Congressman Frank Pallone, Jr. (NJ-06) led a bipartisan letter with Congressman Gus M. Bilirakis (FL-12) and over 50 leaders from the Congressional Caucus on Armenian Issues and the Congressional Hellenic Caucus. In a letter to Secretary of State Anthony Blinken and Secretary of Defense Lloyd Austin, the lawmakers strongly urge them to reject a request from the Republic of Turkey to purchase next-generation F-16 fighter jets and upgrade kits from the United States.

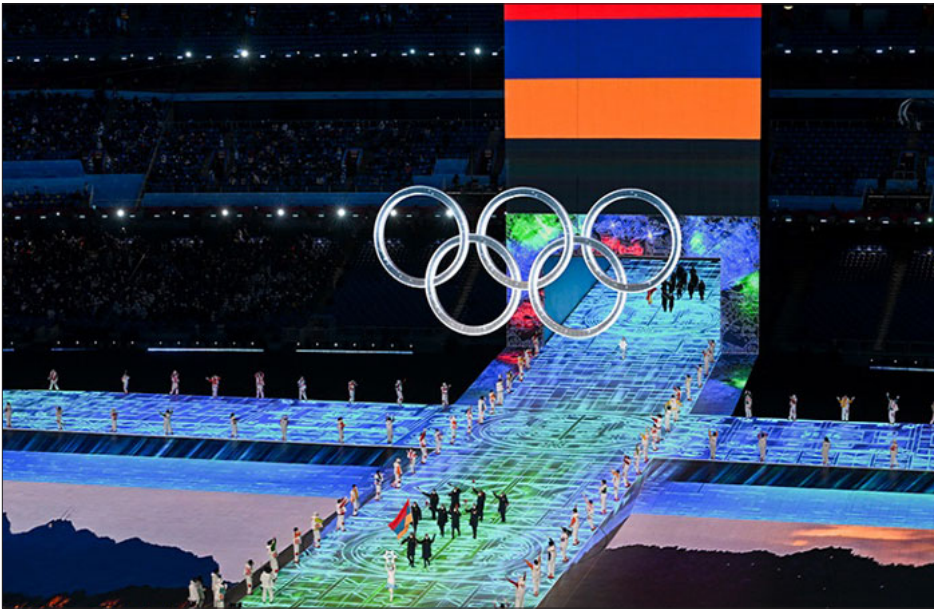
"The purchase of advanced fighter jets from the United States for Turkey's military arsenal will not incentivize Erdogan to change course and become a good actor. It will more likely lead to further death and de-

struction in the region at the hands of his military," the lawmakers wrote. "Turkey also continues to utilize S-400 missile defense systems, which potentially exposes important tactical information about U.S. weaponry and military operations to Russia. While this is antithetical to their commit-

Continued on page 3

24th Winter Olympics Kick Off in Beijing: Armenia Represented by Five Athletes

BEIJING — The 2022 Winter Olympics officially opened in Beijing today with a solemn ceremony at the National Stadium, also known as the Bird's Nest. The Olympic Games were officially opened by Chinese President Xi Jinping.

Around 2,900 athletes will compete in the events. There will be 15 sports held at the Winter Olympics in Beijing this year.

The 15 Winter Olympic sports in 2022 are bobsled, luge, skeleton, ice hockey, figure skating, speed skating, short track speed skating, curling, alpine skiing, freestyle skiing,

snowboarding, biathlon, cross-country skiing, ski jumping and Nordic combined.

Beijing 2022 organizers have vowed to deliver a “simple, safe and splendid” Games for the world.

Armenia is represented by five athletes – skiers Mikayel Mikayelyan, Katya Galstyan and Angelina Muradyna, figure skaters Tina Garabedian and Simon Senecal. Alpine skier Harutyun Harutyunyan tested positive for Covid-19 and he did not go to Beijing.

Tina Garabedian and Mikayel Mikayelyan were the flag bearers of Armenia.

Eight More Armenian POWs Freed from Azerbaijani Custody

YEREVAN — Azerbaijan set free eight more Armenian prisoners of war on Monday three days after a virtual Armenian-Azerbaijani summit organized by French President Emmanuel Macron and European Council President Charles Michel.

The soldiers were flown from Baku to Yerevan by a French military plane. The Armenian Foreign Ministry said they were repatriated “through the mediation of the French government and the EU.”

They were later identified as: Sargis Tarzyan, Vardges Balayan, Armen Petrosyan, Arthur Babayan, Hmayak Sargsyan, Gurgen Galoyan, Grigor Kyureghyan and Vagharshak Maloyan.

Both Michel and Macron hailed the release, implying that it resulted from their video conference on Friday with Armenian Prime Minister Nikol

Pashinyan and Azerbaijani President Ilham Aliyev. The four leaders also discussed efforts to reduce tensions along the Armenian-Azerbaijani border and open transport links between the two South Caucasus states

“Thank you to our diplomats as well as to our soldiers involved in this operation,” tweeted Macron. “We are moving forward!”

According to the Armenian authorities, nearly four dozen Armenian soldiers and civilians remain in Azerbaijani captivity. Many of them were given lengthy prison sentences last year after short trials condemned by Armenia.

Yerevan regularly demands the unconditional release of the remaining captives, saying that they are held in breach of the 2020 truce accord. Baku claims that the agreement does not cover them.

ICHRRF Urges Denialist Nations to Recognize Armenian Genocide

In a statement release on February 1, 2022, the International Commission for Human Rights and Religious Freedom (ICHRRF) urged Turkey, Pakistan, Azerbaijan and other countries that deny Armenian genocide to step up to the stark historical facts and stop indulging in shameful genocide denial for political convenience.

The following is the ICHRRF statement in its entirety:

As an organization founded on the principles of universal brotherhood, cooperation, mutual respect, compassion, and respect for basic human rights and religious freedom, the ICHRRF is fully committed to promoting human rights and fundamental freedoms as the critical values connecting Humanity. Hence the organization stands for upholding the dignity of victims of genocide and other atrocity crimes and pursuing justice for these acts.

During the first World War, the Ottoman Turkish Islamic Caliphate systematically annihilated around 1.5 million Armenian Christian citizens. It is sometimes called the first genocide of the 20th century. The Armenian Genocide took place more than 100 years ago. However, the systematic killing of civilian men, women and

children is not just in the past.

ICHRRF applauds the US President Joe Biden's decision to officially recognize the 1.5 million Armenians who died in the Ottoman-era Armenian genocide during the World War I. This is a much wanted initial bold step towards acknowledging the truth, history, and invaluable support for all the victims of hatred, religious atrocities, ethnic cleansing and systematic annihilation campaigns against vulnerable communities around the globe.

Turkey, the successor state of the Ottoman Caliphate Empire still denies this crime against Humanity. Thirty-one countries, so far, have recognized the Armenian genocide and urged Turkey to take responsibility for this heinous crime. However, many nations refuse to recognize the killings as genocide, fearing a fallout in the strategic alliance with Turkey. We urge Turkey, Pakistan, Azerbaijan and other countries that deny Armenian genocide to step up to the stark historical facts and stop indulging in shameful genocide denial for political convenience. It is imperative for all societies to openly acknowledge complicated national history to prevent group-targeted violence from happening anymore in 21st century.

U.S. Commission on International Religious Freedom Concerned Over Azerbaijani Plans to Erase Armenian Inscriptions from Captured Churches in Karabakh

WASHINGTON, DC — The head of the U.S. Commission on International Religious Freedom, Nadine Maenza, has expressed serious concern over the Azerbaijani government's plans to erase Armenian inscriptions from churches in areas in and around Nagorno-Karabakh captured by Baku as a result of the 2020 war.

Azerbaijan's Culture Minister Anar Kerimov said on February 3 that he has set up a working group tasked with removing “false” Armenian traces from churches which he claimed had been built by Caucasian Albania, an ancient kingdom that covered much of modern-day Azerbaijan's territory.

Maenza expressed his concerns on the federal government agency's Twitter page.

“We are deeply concerned by Azerbaijan's plans to remove Armenian Apostolic inscriptions from churches,” she said. “We urge the government to preserve and protect places of worship and other religious and cultural sites.”

Over the past year Armenian of-

ficials have accused the Azerbaijani authorities of systematically desecrating or destroying Armenian monuments in Karabakh. According to them, at least two churches have been torn down since a Russian-brokered ceasefire stopped the six-week war in November 2020.

They have also accused Baku of vandalizing Karabakh's Holy Savior Cathedral located in the Azerbaijani-controlled town of Shushi. The 19th century Armenian church was stripped of its conical domes and covered in scaffolding a year ago. Azerbaijani officials said it will undergo a major reconstruction.

The Shushi cathedral was twice hit by long-range Azerbaijani missiles during the war.

There are also lingering concerns about the fate of the medieval Dadivank monastery located in the Kelbajar district just west of Karabakh.

Baku claims that Dadivank and just about every other church in the region is “Albanian.”

“All these inscriptions are fake, they were added later,” Aliyev claimed there.

Yerevan State University Reached Cooperation Agreements with California's Higher Education Institutions

GLENDALÉ – On January 31, Consul General of Armenia in Los Angeles Ambassador Armen Baibourtian met with the Rector of Yerevan State University (YSU) Dr. Hovhannes Hovhannisyán, Head of YSU International Cooperation Office Dr. Alexander Markarov, and Director of YSU Center for American Studies Dr. Vahagn Aglyan at the Consulate General. The YSU delegation arrived in Los Angeles from Arizona, where YSU enjoys partnership relationship with Arizona State University.

Rector Hovhannisyán and members of the delegation discussed with Ambassador Baibourtian their intent to establish cooperation with public and private universities and colleges in California. One of the prime objectives of the cooperation agenda was the establishment of close ties with the institutes and centers of Armenian Studies at various American educational institutions in the West Coast. Ambassador Baibourtian expressed his full support to the YSU's initiative in establishing close ties with the U.S. higher education institutions in California.

Organized by the Consulate General of Armenia, a meeting was held at the California State University, Northridge (CSUN) with its President Dr. Erika D. Beck, Provost and Vice President for Academic Affairs Dr. Mary B. Walker, and with the Director of the University's Armenian Studies Program Dr. Vahram Shemmassian. Consequently, in a friendly and warm atmosphere, the participants of the meeting mutually introduced each other to Yerevan State University and California State University in Northridge, and outlined the areas for prospective cooperation. In fact, several thousand Armenian students study at California State University, Northridge (CSUN), which serves as an additional boosting factor for establishing and developing close mutual cooperation and partnership. President Erika D. Beck gladly accepted Rector Hovhannisyán's invitation to visit Armenia in the Fall of the current year to get acquainted with YSU on the spot and to launch one or two cooperation projects in the scope

of discussed cooperation.

Accompanied by Ambassador Baibourtian, the YSU delegation also visited the construction site of the Armenian American Museum and Cultural Center of California located in the city of Glendale. Executive Chairman of the Museum Berdj Karapetian and architect of the Museum building Aram Alajajian presented to Rector Hovhannisyán the details of the Armenian American Museum's project, designed to become a world class cultural and educational center. During the meeting, which continued at the Consulate General, an agreement was reached that YSU will support with the realization of the content of the Armenian American Museum. In addition, it was agreed upon that the YSU students can have their internship at the Museum after opening of its doors.

On February 1, upon the initiative of Dr. Baibourtian, the YSU delegation visited Glendale Community College (GCC), where a meeting was held with the President of the Board of Trustees Dr. Armine Hacopian, Board member Sevan Benlian, GCC Superintendent/President Dr. David Viar and Vice President of Instructional Services Dr. Michael Ritterbrown. The GCC leaders presented the College's structure, governing and academic system, its educational opportunities, and the many services provided to its multiethnic student population. It was highlighted that 4,600 Armenian students study at GCC, which constitutes another incentive for creating bridges of partnership between YSU and GCC. The YSU leaders presented YSU as the mother university of Armenia, with its various educational programs and educational opportunities catered towards foreign students. Among the cooperation priorities, the need was outlined to enable GCC students to study for a semester at YSU in Yerevan this summer in the framework of the Study Abroad program. In order to solidify the partnership objective, the interlocutors agreed to draft and subsequently to sign a memorandum of cooperation, specifying the areas of mutual interest.

A Network of TUMO Centers and Boxes to Open in Germany

YEREVAN — Today, TUMO and the KfW Development Bank signed an agreement to establish a network of TUMO centers and boxes in Germany.

During the signing event, Chief Digital Officer of KfW, Michael Strauss, stated that "Opening TUMO Berlin was a significant first step and provides an excellent resource for teens in Berlin. Signing today's agreement is a major evolution because it provides a framework to scale the success in Berlin across Germany. We look forward to seeing more TUMO centers in Germany."

The event was attended by German Deputy Ambassador in Armenia Klaus Wendelberger, the leadership of the TUMO Center for Creative Technologies, and representatives from the KfW Development Bank. In his address, TUMO's head of development Pegor Papazian emphasized, "Our German partners are pioneering with us the concept of TUMO as a national initiative, with all the benefits of in-

creased efficiency, reduced cost, and, most importantly, a more widely distributed positive impact on the next generation of innovators nationwide."

The story behind the launch of the TUMO center in Berlin dates back to 2018, when the former German Chancellor Angela Merkel visited the Yerevan headquarters. TUMO Berlin was launched in January 2020, initiating TUMO's partnership with KfW. The center will soon mark its second anniversary.

The upcoming German centers will adopt the TUMO Berlin experience with ten learning areas: programming, music, robotics, animation, 3D modeling, filmmaking, game development, graphic design, drawing, and photography.

With an international network of centers in countries such as France, Russia, Albania, Ukraine, and Lebanon, TUMO's next locations include cities in the U.S. and Portugal.

Armenia Condemns Lukashenko

Continued from page 1

Lukashenko, who has a warm rapport with Azerbaijani President Ilham Aliyev, has repeatedly raised eyebrows in Yerevan in the past with pro-Azerbaijani statements on the Karabakh conflict and arms supplies to Baku. In 2018, he also questioned Armenia's role in the Collective Security Treaty Organization after Armenian law-enforcement authorities indicted Yuri Khachaturov, the then secretary general of the Russian-led mili-

tary alliance.

Later in the day, Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of Belarus to Armenia Alexander Konyuk visited the Armenian Foreign Ministry, Ministry Spokesman Vahan Hunanyan confirmed to Armenpress. The Spokesperson refrained from providing further details.

The visit comes in the wake of statements of Belarus President Alexander Lukashenko on the possibility of Armenia joining the Union State of Russia and Belarus.

Pallone & Bilirakis Lead Bipartisan Call

Continued from page 1

ments as a NATO ally and jeopardizes American national security, Erdogan uses this tactic consistently to pit the United States and Russia against each other to achieve his desired goals."

Erdogan has demonstrated a willingness to provide support to authoritarian regimes in acts of war. Last September, Turkey actively aided Azerbaijan and foreign mercenaries in a deadly invasion of Artsakh that led to six weeks of devastating fighting that killed more than 5,000 people and forced more than 100,000 ethnic Armenians to flee their homes. Artsakh and Arme-

nia continue to grapple with an ongoing humanitarian crisis that resulted from the invasion.

Reports of Turkey's request surfaced after President Biden and President Erdogan met on the sidelines of the G-20 summit last fall. If approved, this sale will encourage Turkey's destabilizing actions in the Eastern Mediterranean, Middle East, South Caucasus, and Northern Africa. The sale would also allow Erdogan to further ignore his commitments under the North Atlantic Treaty Organization (NATO) and continue his ongoing human rights abuses at home.

NAASR To Host Webinar on “Medieval Armenia in Los Angeles: Manuscripts at the Getty Museum”

BELMON, MA — The National Association for Armenian Studies and Research (NAASR), the Ararat-Eskijian Museum, and the J. Paul Getty Museum will present a webinar with Dr. Elizabeth Morrison on “Medieval Armenia in Los Angeles: Manuscripts at the Getty Museum” on Tuesday, February 15, 2022, at 7 pm (Eastern) / 4 pm (Pacific).

The webinar will be accessible live on Zoom (registration required) and on NAASR’s YouTube Channel.

In this talk, Dr. Elizabeth Morrison, Senior Curator of Manuscripts at the J. Paul Getty Museum, will discuss the small but important collection of Armenian manuscripts at the Getty. Highlights will include leaves by perhaps the most famous Armenian illuminator, T’oros Roslin; a new acquisition formerly unknown to manuscript scholars; and a Gospel book the Getty has been putting back together for almost 40 years.

Elizabeth Morrison is Senior Curator of Manuscripts at the J. Paul Getty Museum. During her twenty-five years there, she has curated numerous exhibitions, including “Imagining the Past in France, 1250-1500”

in 2010 and “Book of Beasts: The Bestiary in the Medieval World in 2019,” both of which were finalists for the College Arts Association award for outstanding exhibition catalogue. She has served on the boards of the International Center of Medieval Art and the Medieval Academy of America, and is currently the Vice President of the Association of Art Museum Curators.

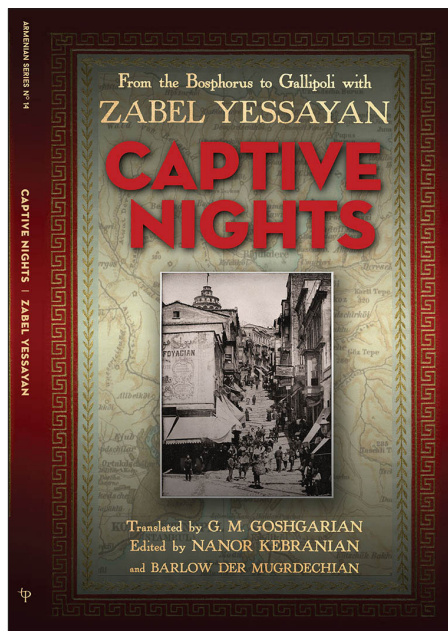
For more information contact NAASR at hq@naasr.org.

“Reading History, Remaking Memory with Zabel Yessayan: On Translating an Armenian Author’s Turkish Women”

Dr. Nanor Kebranian will speak on “Reading History, Remaking Memory with Zabel Yessayan: On Translating an Armenian Author’s Turkish Women” at 7:00PM (Pacific time)/10:00PM (Eastern time) on Friday, February 25, 2022. The presentation is part of the Spring 2022 Lecture Series of the Armenian Studies Program.

Since 2005 – and some 80 years after her presumed death – the Ottoman-Armenian author, Zabel Yessayan (1878 – 1943?), has risen to a level of international acclaim that she could once only dream of. This renown has stemmed largely from her reception among progressive segments of Turkish civil society, which now hail her as a paragon of anti-authoritarian – and especially, feminist – resistance. This presentation will address Yessayan’s 21st century journey from obscure Armenian writer to international icon, while charting her works’ significance in revising historical conceptions and popular memories of Armeno-Turkish relations. Focusing on the three translated stories in the recently published collection, *Captive Nights: From the Bosphorus to Gallipoli with Zabel Yessayan* (2021), Kebranian will explore the author’s representation of Turkish women as an exercise in inter-communal solidarity.

Nanor Kebranian is a researcher, writer, and translator working at the intersection of history, law, and literature. She received her doctorate from Oxford University with

fellowships from the Jack Kent Cooke Foundation and Oxford’s Clarendon Fund. She has held research positions at Columbia University, Queen Mary University of London, and Nanyang Technological University. *Captive Nights* is her second collaborative project with G. M. Goshgarian, following the publication of *Remnants* by Hagop Oshagan (London: Gomidas Institute, 2013).

Zoom Registration Link: <https://bit.ly/armenianstudieskebranian>

For information about upcoming Armenian Studies Program presentations, please follow us on our Facebook page, @ArmenianStudiesFresnoState or at the Program website:

<https://fresnostate.edu/armenianstudies>.

Zarmanazan 2022 Registration is Now Open!

The Armenian Communities Department of the Calouste Gulbenkian Foundation is happy to announce that Zarmanazan, the Western Armenian language immersion programme, will take place in person from 11 July to 6 August 2022, in France.

Zarmanazan is a place where children, young adults, teachers and facilitators from the Diaspora are joined by the common willingness to learn and explore the Western Armenian language to its fullest.

Zarmanazan is composed of three distinct but interconnected parts:

-A programme for 10 to 17 year old children and teenagers

-A programme for 18 to 24 year old young adults

-A university certificate programme for teachers of Western Armenian.

Children, teenagers and young adults participate in various immersive activities adapted by age groups. These include visual arts and audiovisual workshops, crafts, music, theatre and movement, creative writing, literary readings, outdoor games, and nature-based explorations. All activities are created and led by a talented and qualified team of facilitators. The young adult workshops involve expressive elements, therefore require an intermediate comfort level in Armenian.

The number of spaces available is limited, so applications need to be submitted promptly. The deadline is 6 March 2022.

The certified intensive programme for Diaspora-based Western Armenian educators, in collaboration with the Institut National des Langues et Civilisations Orientales (INALCO) in Paris, runs part of its programming during the Zarmanazan summer session. This includes theoretical instruction as well as a guided practicum. The number of participants is limited

Zarmanazan 2022

A creative and interactive Western Armenian language immersion program in the French Alps region, open to all children and youth of the Diaspora.

For ages 10 to 17 & teachers
July 11 → Aug 6, 2022

For ages 18 to 24
July 8 → Aug 7, 2022

Application deadline
March 6, 2022
23:00 GMT
→ zarmanazan.com

Zarmanazan also hosts an intensive course for Western Armenian language teachers in the Diaspora in collaboration with Inalco, Paris.

If the camp is cancelled because of Covid pandemic restrictions, enrollments are valid for the online Zartsants 2.2 program which will take place on the same dates.
This program is approved by the French Ministry of Youth and Sports.

FUNDAÇÃO CALOUSTE GULBENKIAN COMUNIDADES ARMENIAS Mille et un Mondes INALCO

to 15. Information regarding the full course is forthcoming.

This year, due to the COVID-19 pandemic, Zarmanazan will follow French health and hygiene regulations including protective measures/distancing, cleaning/disinfection, medical monitoring, and other mandates that might be in place during the summer. Zarmanazan will follow the rules and guidelines imposed by the French government concerning vaccination. Participants are encouraged to refer to the latest travel guidelines of their respective countries of residence.

For more information and to register, visit www.zarmanazan.com

The “Zarmanazan” educational programme was launched by the Armenian Communities Department of the Calouste Gulbenkian Foundation in 2017 as part of its Western Armenian revitalization initiatives. It is organized in partnership with L’association Mille et un Mondes (Lyon, France) and the Institut National des Langues et Civilisations Orientales (INALCO, Paris, France). The Zarmanazan summer programme is certified by the French Ministry of Youth and Sports.

International Republican Institute Poll

Continued from page 1

standing territorial issues.”

The poll also showed that a strong majority would like to see better relations with Turkey. In total, 70% of Armenians agreed that bilateral relations with Turkey should be established, albeit with preconditions such as Turkey’s non-hindrance in Nagorno-Karabakh.

“History shows that these countries have had difficult bilateral relations throughout the years,” said Nix. “A desire among the Armenian people to strengthen ties with Turkey is a very positive development.”

Additionally, the survey highlighted a willingness among some for more economic cooperation with Turkey and Azerbaijan through cross border transport routes. Thirty-five percent of Armenians said that transport routes with Turkey would have a positive economic impact and 27% said the same about Azerbaijan. The survey

was conducted on behalf of International Republican Institute’s Center for Insights in Survey Research by Breavis (represented by IPSC LLC).? Data was collected throughout Armenia between November 22 and December 5, 2021, through phone interviews, with respondents selected by random digit dialing (RDD) probability sampling of mobile phone numbers. The sample consisted of 1,512 permanent residents of Armenia older than the age of 18. It is representative of the population with access to a mobile phone, which excludes approximately 1.2% of adults. The sample has been weighted for 11 regions, age, gender, and community type according to the 2018 Yearbook of the Statistical Committee of Armenia. The margin of error does not exceed plus or minus 2.5 percentage points for the full sample. The response rate was 23%.

The survey was funded by the U.S. Agency for International Development.

ԵՊՀ Պատուիրակութիւնը Պայմանաւորուածութիւններ Ձեռք Բերեց Քալիֆորնիայի Բարձրագոյն Կրթութեան Հաստատութիւնների Հետ

Յունուարի 31-ին Լոս Անջելեսում ՀՀ գլխավոր հիւպատոսութիւնում գլխավոր հիւպատոս, դեսպան Արմէն Բալբուրդեանը հանդիպեց Երեւանի պետական համալսարանի (ԵՊՀ) ռեկտոր դոկտոր Յովհաննէս Յովհաննիսեանի, ԵՊՀ միջազգային համագործակցութեան գրասենեակի ղեկավար դոկտոր Ալեքսանդր Մարկարովի եւ ԵՊՀ ամերիկեան ուսումնասիրութիւնների կենտրոնի տնօրէն դոկտոր Վահագն Ազիզյանի հետ: ԵՊՀ պատուիրակութիւնը Լոս Անջելես է ժամանել Արիզոնայից, որի պետական համալսարանի հետ ԵՊՀ-ն ունի ամուր համագործակցային յարաբերութիւններ:

Ռեկտոր Յովհաննէս Յովհաննիսեանը եւ պատուիրակութեան անդամները դեսպան Բալբուրդեանի հետ քննարկեցին Քալիֆորնիայի պետական եւ մասնավոր լաւագոյն համալսարանների եւ կրթական այլ հաստատութիւնների հետ համագործակցութիւն հաստատելու մտադրութեան գործնական ուղղութիւնները:

Համագործակցութեան օրակարգի կիզակէտում էր նաեւ ամերիկեան կրթական հաստատութիւնների հայագիտական կենտրոնների հետ սերտ կապերի հաստատումը: Դեսպան Բալբուրդեանը պատրաստակամութիւն յայտնեց աջակցել ԵՊՀ նախաձեռնութեանը՝ կրթական ոլորտում սերտ կապեր հաստատելու գործում:

ՀՀ գլխավոր հիւպատոսութեան կազմակերպմամբ հանդիպում կայացաւ Նորթրիճի Քալիֆորնիայի պետական համալսարանի (CSUN) ռեկտոր դոկտոր Էրիկա Բեքի, պրոռեկտոր դոկտոր Մերի Ուոքերի եւ Հայկական ուսումնասիրութիւնների կենտրոնի ղեկավար Վահրամ Շեմսեանի հետ: Ձեռք միջոցառում կայացած հանդիպման մասնակիցները փոխադարձաբար ներկայացրին Երեւանի եւ Քալիֆորնիայի պետական համալսարանները, ուրուագծեցին բնագաւառները, որոնք հեռանկարային են համագործակցութեան համար: Քալիֆորնիայի պետական համալսարանի Նորթրիճի մասնաճիւղում սովորում են մի քանի հազար հայ ուսանողներ, ինչը լրացուցիչ գործնական կարող է ծառայել սերտ գործակցութիւն ծաւալելու համար: Ռեկտոր Էրիկա Բեքը սիրով ընդունեց ռեկտոր Յովհաննիսեանի առաջարկը՝ աշխատանքային հարցազրույցի տեղում ԵՊՀ հնարաւորութիւններին ծանօթանալու եւ համագործակցութեան

հետագայ ձեւաչափը յստակեցնելու համար:

ԵՊՀ պատուիրակութիւնը՝ դեսպան Բալբուրդեանի ուղեկցութեամբ, այցելեց «Քալիֆորնիայի հայ-ամերիկեան թանգարան ու մշակութային կենտրոն»-ի Կլէնտէյլ քաղաքում գտնուող շինհրապարակ: Թանգարանի գործադիր նախագահ Պերճ Կարապետեանը եւ թանգարանի շէնքի ճարտարապետ Արամ Ալաճաճեանը ռեկտոր Յովհաննիսեանին ներկայացրին նախագծի մանրամասները՝ կոչուած համաշխարհային ամենաբարձր մակարդակի մշակութային ու կրթական կենտրոնի ստեղծման: Պայմանաւորուածութիւն ձեռք բերուեց, որ Երեւանի մայր համալսարանի մասնագէտները կ'աջակցեն Հայ-ամերիկեան թանգարանի պատասխանատուներին բովանդակային նախագծերի իրականացման գործում: Բացի այդ, ԵՊՀ ուսանողները կարող են վերապատրաստում անցնել թանգարանում՝ այն կեանքի կոչուելուց յետոյ:

Փետրուարի 1-ին դոկտ. Բալբուրդեանի նախաձեռնութեամբ ԵՊՀ պատուիրակութիւնն այցելեց նաեւ Կլէնտէյլի Հանրային քոլեճ (GCC), որտեղ հանդիպում տեղի ունեցաւ հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ Արմինէ Յակոբեանի, խորհրդի անդամ Սեւան Պենյեանի, քոլեճի նախագահ Դեյվիդ Վալարի եւ ուսումնական հարցերով փոխնախագահ Մայքլ Ռիթթերբերտունիի հետ: Կլէնտէյլի հանրային քոլեճի պատասխանատուները ներկայացրին քոլեճի կառուցուածքը, առանձնապատկութիւնը, կրթական հնարաւորութիւններն ու բազմազգ ուսանողներին մատուցուող ծառայութիւնները: Քոլեճում սովորում է 4600 հայ ուսանող, ինչը քոլեճի ղեկավարութեան համար եւս մէկ խթան է ԵՊՀ հետ գործակցելու կամուրջներ ստեղծելու համար: ԵՊՀ ռեկտոր Յովհաննիսեանը մանրամասն ներկայացրեց Հայաստանի մայր համալսարանը՝ նախաձեռնուած բարեփոխումների ուրուագիծը, կրթական ծրագրերն ու օտարերկրեայ ուսանողների ուսուցման հնարաւորութիւնները:

Հանդիպման ընթացքում պայմանաւորուածութիւն ձեռք բերուեց, որ ամռան արդեն Կլէնտէյլի հանրային քոլեճի ուսանողները հնարաւորութիւն կունենան մէկ սեմեստր ուսումն անցկացնել ԵՊՀ-ում: Համագործակցութիւնը կանոնաւոր հիմքերի վրայ դնելու համար, հանդիպման մասնակիցները պայմանաւորուեցին յաջորդ հան-

Օծում Սան Տիէկոյի Ս. Սարգիս Նորակառոյց Եկեղեցւոյ

28-30 Յունուարի, 2022 թուականին պատմական օրեր էին Միացեալ Նահանգների արեւմտեան թեմի եւ առհասարակ Հայց. եկեղեցւոյ եւ մեր ժողովրդի համար: Տարիներ տեւած շինարարական աշխատանքներից յետոյ հանդիսաւոր պայմաններում օծուեց եւ հաւատացեալների առջեւ իր դռները բացեց Սան Տիէկոյի նորակառոյց Ս. Սարգիս եկեղեցին, հանդիսապետութեամբ թեմի Բարեշ. Առաջնորդ Ս. Յովնան Արք. Տէրտէրեանի եւ մասնակցութեամբ՝ հոգեւոր դասի, քաղաքային իշխանութեան եւ քոյր եկեղեցիների ներկայացուցիչների, Ծխական մարմինների անդամների, հաւատացեալ հոծ զանգուածների:

Յունուար 28-ին Գերշ. Ս. Յովնան Արք. Տէրտէրեանի, Գերշ. Ս. Բագրատ Եպս. Գալստանեանի, Սան Տիէկոյի հոգեւոր հովիւ Ս. Բագրատ Մ. Վրդ. Պէրճէքեանի, Ս. Մանուկ Աւ. Քհնյ. Մարգարեանի մասնակցութեամբ սկսուեց եկեղեցու Նաւակատիքի արարողութիւնը: Հոգեւոր հայրերի ծնկած՝ «Բաց մեզ, Տէր» երգելուց յետոյ Դռնբացի արարողութեամբ բացուեցին եկեղեցու դռները, ապա կատարուեց Ս. Սեղանի, սրբապատկերների օրհնութիւն:

Յունուարի 29-ին հանդիսաւորապէս կատարուեց Ս. Սարգիս եկեղեցու օծումը, ձեռամբ Գերշ. Ս. Յովնան Արք. Տէրտէրեանի, Գերշ. Ս. Պարգեւ Արք. Մարտիրոսեանի, Գերշ. Ս. Բագրատ Եպս. Գալստանեանի, մասնակցութեամբ հոգեւորականաց դասի, բազմաթիւ պաշտօնեանի եւ հաւատացեալ հայորդիների: Ս. Միւռնոնով օծուեցին ու սրբազործուեցին եկեղեցու 16 սիւները (12 առաքեալների, 2 աւետարանիչների, Պօղոս Առաքեալի եւ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի), Մկրտութեան աւագանը: Օծուեցին նաեւ պատկերները՝ այսուհետ վերածուելով սրբապատկերի: «Օրհնես-

ցի եւ պահպանեսցի եւ նախախնամեալ պահեսցի ԵԿԵՂԵՑԻՍ ԱՅՍ ՅԱՆՈՒՆ Ս. ՍԱՐԳՍԻ», ազդարարեց Յովնան Արք. Տէրտէրեանը:

Նաւակատիքի եւ Օծման արարողութիւններից յետոյ, Յունուարի 30-ին անդրանիկ պատարագը մատուցուեց Սան Տիէկոյի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ: Պատարագին էր Արեւմտեան թեմի Առաջնորդ Գերշ. Ս. Յովնան Արք. Տէրտէրեանը: Հոծ հաւատացեալների եւ պաշտօնեաների ու հիւրերի մասնակցութեամբ անցած Ս. պատարագի ընթացքին Առաջնորդ Սրբազանն իր քարոզում նշեց՝ այս սուրբ եկեղեցու կառուցումը այլ բան չէ, եթէ ոչ մեր հաւատքը արտացոլող արտայայտութիւն: «Մենք երախտագիտութեամբ կը լիչենք անցնող տասնամեակներու Ծխական խորհուրդները եւ յարակից մարմինները եւ ի մասնաւորի հաւատացեալները, որոնց աղօթքի ձայնն այսօր կը լսենք այս ս. եկեղեցւոյ կամարներու ներքոյ»:

Բոլոր արարողութիւններն ուղեկցուած էին թեմի Ս. Ղեւոնդեանց առաջնորդանիստ եկեղեցու Շնորհալի երգչախմբի հոգեւոր կատարումներով: Պատմական այս արարողութիւնների տեսագրութիւնները կարելի է ունկնդրել Արեւմտեան թեմի Առաջնորդարանի կայքէջով, արարողութեան հեռուստատեսային հեռարձակումները մանրամասնօրէն մեկնաբանեց Ս. Վազգէն Քհնյ. Մովսէսեանը:

Նորած Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ, այդպիսով, մատուցուեց Անդրանիկ ս. պատարագը, հաւատացեալների զղջումը, հաղորդութիւնը... «Մենք աղօթք կը բարձրացնենք առ Աստուած, որ այս եկեղեցին եւ Հայց. բոլոր եկեղեցիները, ի գլուխ ունենալով Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը, մնան ամուր եւ անասան: Վստահ եմ, որ բոլորը ան հոգում կը գգաք աղօթքի նոյն մաղթանքը», ամփոփեց Յովնան Արքեպիսկոպոսը:

դիպմանը ստորագրել համագործակցութեան յուշագիր՝ նախապէս համաձայնեցնելով փաստաթղթի

նախագիծը եւ յստակեցնելով փոխադարձ հետաքրքրութեան ոլորտները:

Norayr Daduryan Armeno-Turkish Translation Services
From Armeno-Turkish to Armenian and English languages.
Bring your family's history back to life!
Family letters, postcards, diaries, and more...
Please reach out for quotes
Website: norayr.daduryan.com
Email: norayrdaduryan@gmail.com

Իրանահայ Երգահան Եւ Խմբավար Լորիս Եզնաւորեան Երեւանի Մէջ

Իրանահայ մեծանուն երգահան եւ խմբավար Լորիս Եզնաւորեան, անձնական այցելութեամբ մը, այս օրերուն Երեւան կը գտնուի եւ մօտէն շփումներ կ'ունենայ Հայաստանի գեղարուեստասէր շրջանակներուն հետ: Այս ծիրէն ներս, ան վերջերս հանդիպում մը ունեցաւ Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի հետ: Երաժշտական աշխարհի արդի հսկաներէն մասնաժրո Լորիս Եզնաւորեանի հետ գրուցելու ժամանակ Փաշինեան անգնա-

հատելի համարեց անոր ներդրած ավանդը երաժշտական արուեստին մէջ: Զրոյցի ընթացքին քննարկուած են նաեւ ձգնաւորեանի ստեղծագործութիւնները Հայաստանի մէջ ներկայացնելու հնարաւորութիւններն ու հեռանկարները: Նշենք նաեւ որ Լորիս Եզնաւորեան 84 տարեկան է: Ան նախապէս եղած է Հայաստանի սիմֆոնիկ նուագախումբի գլխաւոր խմբավարը (1989-1998) եւ 1999-2000:

Հալէպի Մէջ Լոյս Տեսաւ Լեւոն Շառոյեանի «Դեզերումներ» Շարքի Երրորդ Հատորը

Անցեալ շաբաթ, Հալէպի մէջ լոյս տեսաւ գրագէտ եւ կրթական մշակ, Լեւոն Շառոյեանի «Դեզերումներ Հայ Գիրի եւ Պատմութեան Գետեզերքին» հատորներու շարքին երրորդը եւս: Հալէպի այս օրուան անբաղձալի ու դաժան պայմաններուն մէջ՝ հրաշալի իրագործում, հերոսական ճիգ մը արդարեւ: Շարքին առաջին հատորը լոյս տեսած էր 2016 ին իսկ երկրորդը 2018ին: Անոնք վկայութիւններն են հեղինակին գրական ու բանասիրական շուրջ վաստակին: Նորատիպի Գ. հատորը (2022 թուակիր), արտաքին կերպարանքով ու ծաւալով, նախորդներուն հարազատ կրկնօրինակն է: Այս եւս 320 էջ է ու պատկերազարդ: Տպուած է Հալէպի «Ոսկետառ» տպարանի հոգածութեամբ: Երբ ձեռք առնէք նորատիպ հատորը, հրաշալի առիթներ պիտի գտնէք այնտեղ՝ դեզերելու համար ԺԹ. դարու կէսերէն մինչեւ մեր օրերը երկարող ժամանակահատուածին մէջ, առանցք ունենալով հայ գրականութիւնն ու պատմութիւնը:

Պիտի ժամադրուիք Վոսիոռի գեղածիծաղ ափերուն ու շնչէք Պոլսոյ այն երբեմնի եզակի մթնոլորտը, զոր մեզմէ մէկ ու կէս դար առաջ, շնչած էին Մկրտիչ Պէշիթաշեաններն ու Սրբուհի Տիւսաբները: Շառոյեան առանձնապէս յիշած է Դանիէլ Վարուժանն ու Թրիպառնիսին, Բենիամին Նուրիկեանն ու Շահան Պէրպէրեանը, Պոլսյ դարաւոր Սրբոց Յակոբեանց վանքն ու անուանի պատրիարքները: Իսկ ժամանակից դէմքերուն գալով՝ յիշուած են Միխիթարեան հայրերը, Տոքթ. Ռ. Ճէպէճեանն ու Ռ. Հատտէճեանը: Շառոյեան ունի բիւրեղեայ հայերէն մը, պատմելու ու նկարագրելու սեփական եզակի ոճ մը, որ քաշողական է ու հմայիչ: Կարելի է անվարան ըսել թէ գրքին մէջ տեղադրուած գրական ու պատմական նիւթերը՝ մէկ կողմէ պիտի ջրգեղեն ընթերցողին հայագիտական պաշարը, միւս կողմէ ալ՝ արեւմտահայերէն մեր ոսկեղնիկ լեզուին հետ, գլուխ գլխի պիտի թողուն զայն:

ԶԱՐՄԱՆԱԶԱՆ 2022՝ Արձանագրութիւնները Սկսած ԵՆ

2022 տարեշրջանի «Զարմանազան»՝ արեւմտահայերէնով ամսուային ծրագիրը տեղի պիտի ունենայ Ֆրանսայի Ալպեան լեռներու «Օթ-Սառու» կոչուած շրջանը, 11 Յուլիսէն մինչեւ 6 Օգոստոս 2022:

Զարմանազանը այն վայրն է, ուր վայելքով՝ լեզուն կ'ըրացուի ու այս նպատակով կը հաւաքուին սփիւռքի երեխաները, երիտասարդները, ուսուցիչները եւ ուղեկիցները:

Ծրագիրը ունի երեք բաղադրիչներ, որոնք սերտօրէն առնչուած են իրարու.

- 10-էն 17 տարեկան երեխաներու եւ պատանիներու համար նախատեսուած ծրագիր մը,
- 18-էն 24 տարեկան երիտասարդներու համար նախատեսուած ծրագիր մը,

- Սփիւռքի արեւմտահայերէն դասաւանդող ուսուցիչներուն ուղղուած համալսարանական ծրագիր մը:

Պատանիները եւ երիտասարդները իրենց տարիքին համաձայն զանազան աշխատանքներու պիտի մասնակցին, ինչպէս՝ տեսողական եւ լսատեսողական արուեստներ, արհեստներ, երաժշտութիւն, մարմնաշինք եւ թատերական արտայայտութեան զարգացում, ազատ գրութեան եւ գրական ընթերցումներու նուիրուած նիստեր, խմբային խաղեր, բնութեան մէջ պտույտներ եւ ճամբորդութիւններ:

Բոլոր նիստերուն ու աշխատանքներուն ընթացքին՝ յարաբերութեան եւ հաղորդակցութեան լեզուն պիտի ըլլայ հայերէնը, մասնազատ ու տարանջատող ուղեկիցներու ներկայութեամբ: Երիտասարդներու խումբին մասնակցները պէտք է միջին մակարդակով հայերէն գիտնան:

Այս երկու ծրագիրներու մասնակիցներուն թիւը սահմանափակ է: Հաճեցէք նկատի առնել նաեւ արձանագրութիւններուն ժամկետը՝ 6 Մարտ 2022:

Գալով սփիւռքի արեւմտահայերէն դասաւանդող ուսուցիչներուն ուղղուած խտացեալ ծրագրին՝ մէկ մասը տեղի կ'ունենայ Զարմանազանի ընթացքին, իսկ միւս մասը առցանց՝ տարուան ընթացքին եւ կ'աւարտի Ինալքոյի կողմէ վկայագիրով մը: Ծրագիրը կը վարեն մասնագէտներ, որոնք կ'առաջարկեն թէ՛ տեսական դասաւանդութիւն մը, թէ՛ ալ վերապատրաստութեան խմբային աշ-

Զարմանազան 2022

Արեւմտահայերէնի ամսուային խտացեալ ծրագիր, որ տեղի կ'ունենայ Ֆրանսայի Ալպեան լեռնային շրջանին մէջ: Ծրագիրը բաց է Ափիւտի բոլոր պատանիներուն եւ երիտասարդներուն:

10-էն 17 տարեկաններուն եւ ուսուցիչներուն համար 11 Յուլիս - 6 Օգոստոս, 2022

18-էն 24 տարեկաններուն համար 8 Յուլիս - 7 Օգոստոս, 2022

Սփիւռքի արեւմտահայերէնի ուսուցիչներուն ուղղուած համալսարանական ծրագիր մը. Ինալքոյի (Փարիզ) հետ համագործակցութեամբ:

Սփիւռքի արեւմտահայերէնի ուսուցիչներուն ուղղուած համալսարանական ծրագիր մը. Ինալքոյի (Փարիզ) հետ համագործակցութեամբ:

Էթի աղպուրներ կը տրուին ժեղ համագործակցութեամբ որոշակի անձնատարաբար: Այստեղ, ձեր արձանագրութիւնը վաւեր կը մնայ երեք թուականներու տեղի ունենալից ստացած մարզանց 22 ծրագրին համար:

Այս ծրագիրը անվճար է Ֆրանսայի երիտասարդութեան եւ Սպորտի նախարարութեան կողմէ:

FUNDACIÓ GARIBAYI ARMENIAN COMMUNITARIANES Mille moltes gràcies

խատանքներ: Այս ծրագրին միայն 15 ուսուցիչ կարելի է ընդունիլ: Ծրագրին եւ արձանագրութիւններուն մասին յաւելեալ տեղեկութիւններ պիտի հրապարակուին շուտով:

Քովիտի համաճարակին առնչութեամբ՝ ճամբարին կազմակերպութիւնը պիտի հետեւի Ֆրանսայի առողջապահական պարտադիր կանոններուն. զգուշաւոր շարժուձեւեր, մաքրութիւն, հականերսում, բժշկական հսկողութիւն եւ այլ կանոններ, որոնք մանրամասն յայտարարուած են:

Ինչ կը վերաբերի մասնակցներու պատուաստումին, պիտի հետեւինք նոյնպէս Ֆրանսայի մէջ ընդունուած կանոններուն: Մասնակիցներէն կը խնդրուի որ տեղեկանան նաեւ իրենց բնակած երկրներէն դէպի Ֆրանսա ճամբորդութեան կանոններուն:

Արձանագրութեան եւ այլ տեղեկութիւններու համար այցելեցէ՛ք՝ www.zarmanazan.com

Զարմանազան մանկավարժական ծրագիրը ստեղծուած է 2017-ին «Գալուստ Կիւլպէնկեան» Հիմնարկութեան Հայկական Բաժանմունքին կողմէ, որպէս արեւմտահայերէնի վերաշխուժացման ծրագրին մէկ բաժինը: Կազմակերպուած է Լիոնի «Հազար ու մէկ աշխարհ» ընկերակցութեան եւ Փարիզի Արեւելեան լեզուներու եւ քաղաքակրթութիւններու Ազգային Հիմնարկին համագործակցութեամբ:

«Զարմանազան» ծրագիրը վաւերացուած է Ֆրանսայի Երիտասարդութեան եւ Մարզանքի Նախարարութեան կողմէ:

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ

ՓԱՍՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ԸՈԳԻ ԸԱՄԱՐ) ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ԸԱՄԱՐ

1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104

ՄԱՆՐԱՄԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝ ԸՆՈՒՁԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՍ

Name: -----

Address: -----

City: ----- State:----- Zip Code:-----

Country: -----

Tel:-----

Email: -----

Ցաւակցական

ՇԱՂԻԿ ՃԷՐԷՃԵԱՆԻ անակնկալ մահուան տխուր առիթով (մահացած Գանատա), Հայկական կրթական Բարեսիրական Միութեան (Հ.Կ.Բ.Մ) վարչութիւնն ու անդամները, իրենց խորագգաց վշտակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի ընտանեկան համայն պարագաներուն եւ մերձաւորներուն, մասնաւորաբար իր եղբօր՝ Պէյրութի Սահակեան-Լեւոն Մկրտիչեան գոյլէճի տնօրէն Նազարէթ ճէրէճեանին:

Պատմութեան Նենգափոխումի Նորածել Փորձ Մը

Շարունակուած էջ 6-էն

Լորուող գարգացումներուն ի տես: Արդեօ՞ք ի վիճակի է ապագայ դէպքերու ընթացքը եւ գարգացումը հակաշուշուռ եւ հունաւորելու ի նպաստ իրեն՝ իր շահերէն եւ ակնկալիքներէն մեկնելով:

Կասկած չի կայ թէ սփիւռքը իր ներկայ կառուցային, կազմակերպչական, նիւթական եւ գործադիր մարմիններու կարողականութեամբ սահմանափակ ոյժ մըն է որ կը տկարանայ ամէն օր: Սփիւռքը իր սիրողական եւ կամաւոր ծառայութեամբ շարժող եւ գործող մարմիններու գործունէութեամբ ո՛չ կարողութիւնը, ո՛չ փորձառութիւնը եւ ո՛չ ալ նիւթական կարողութիւնն ու միջոցները ունի ներկայիս թուրքիոյ դէմ համապատասխան պայքար մը մղելու հիմնական եւ ռազմավարական մարզերէ ներս: Սփիւռքը պէտք է ներքին գիտակցութեան մղուած, անցեալի լուրջ սխալներէն իմաստացած կառուցով մը քով քովի գայ եւ ամէն անհատական, կազմակերպչական, դաւանական կամ քաղաքական բաժանումներէ եւ տարակարծութիւններէ ազատուած իր ամբողջ ոյժերը ի մի հաւաքէ եւ գիտութեամբ հատուցումի հարթակի հասցնելու Հայ Դատի պահանջի ձեւաւորումն եւ գործնականացումը: Իմաստ չունի աշխատանքին համար յաւելուել ջանքեր թափել եւ սող միջոցներ վատնել բարոյական յաղթանակը աւելի հիմնաւորելու համար, երբ աշխարհի հզօրագոյն պետութիւնները այդ ճանաչումի ճամբ

բան կտրած են արդէն եւ իրենց խօսքը ըսած այդ ուղղութեամբ: Մեր դիմացը ունինք դարերու փորձառութեամբ հարստացած պետականութիւն մը, բնակչային մեծ քանակով, տնտեսական եւ ռազմական նկատառելի միջոցներով օժտուած, քիչ թէ շատ արդի պետութիւն մը բոլոր ստորոգելիներով հզօրացած եւ որ գիտակից է իրեն սպառնացող վտանգներուն: Այս պետութիւնը չի վարանիր իր ամէն միջոցները եւ կարողականութիւնը ի գործ դնելու իր նպատակին հասնելու համար: Այսպիսի ոյժի մը դիմաց ո՛չ անցեալին ո՛չ ալ ներկայիս հայութիւնը անջատաբար ունեցած է կարողականութիւնը ինքզինք պաշտպանելու ու մնաց ռազմավարական կացութիւն մը ի նպաստ իրեն փոխելու կամ բարելաւելու: Այս կացութեան մէջ հարկ է մտածել եւ գտնել այն միջոցը կամ միջոցները որոնք կրնան մեր սահմանափակ ոյժերուն առաւելագոյն կարողականութիւնը ընծայել մեր նպատակին հասնելու համար: Եթէ տակաւին մարդիկ կան որ կը հաւատան թէ իրենց կազմակերպութիւնը, իրենց միութիւնը կամ իրենց կուսակցութիւնը լոկ կրնայ առանձին ի գլուխ հանել այս գործը չարաչար կը սխալին: Անցեալի դառն փորձառութիւնը կը փաստէ որ մեծ գործերը մեծ պահանջներ կը ներկայացնեն եւ սիրողական աշխատանքը, կամ անսակարկ նուիրումը չէ որ անպայման մտածուած կամ երազուած արդիւնքը կու տայ:

Հիւսթըն, 6 Փետրուար 2022

Ցաւակցական

ՋԱԻԷՆ ՈՒՆՃԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով Տէր եւ Տիկ. Յովիկ եւ Արմինէ Լաչինեաններ իրենց խորագգաց վշտակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի այրիին՝ Տիկ. Խաթուն Ունճեանին, գաւակներուն եւ համայն ընտանեկան պարագաներուն: Փոխան ծաղկեպսակի \$200 կը նուիրեն «Մասիս»ին:

Ալբերտ Շարուրեանի Ծննդեան

Շարունակուած էջ 13-էն

1994թ. ձմրանը Միացեալ Նահանգներում դասեր տանը հիւրընկալուելիս եւ այցելելով տեղի հայկական եկեղեցին հայրս գրոյցի է բռնուած եկեղեցու հոգեւոր սպասաւորի հետ, ով լաւ ճանաչելով Գարեգին Երկրորդ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսին յորդորում է հօրս գրքի տպագրութեան հարցով անպայման դիմել նրան:

Գարեգին Վեհափառը, այդ բացառիկ անձնաւորութիւնը, ով գրքերին ձօնուած գիրք էր գրել, ով ամէն տարի կազմակերպում էր հայ գրքին նուիրուած հանդիսաւոր ցուցահանդէսներ, ով աշխարհում, որտեղ էլ գտնուէր իր առաջին պարտքն էր համարում այցելել գրախանութներ՝ վաճառողների կարմացած հայեացքների ներքոյ միայն հաշուած վաճարկեաններում ընտրելով գրքեր, անմիջապէս է պատրաստակամօրէն արձագանքում հօրս նամակին: Նրա ուղարկած եւ օրհնութեան խօսքերով մակագրուած գրքերն այժմ էլ խնամքով պահուած են մեր տանը հօրս աշխատութիւնների կողքին: Վեհափառը լաւատեղեակ էր հօրս գրական գործունէութեանը, Գանատայից նա նրան հրաւիրում է անձամբ ծանօթանալու եւ գրուցելու գրական ծրագրերի շուրջ, որը մօրս առողջական խնդիրների պատճառով տեղի չի ունենում:

Շատ չանցած Վեհափառն ընտրուած է Ամենայն Հայոց կաթողիկոս: Ես ներկայ էի նրանց առաջին հանդիպմանը Սուրբ Սարգիս եկեղեցու առաջնորդարանում. երբ հայրս ներկայացաւ, Վեհափառը, ի վարմանս ներկայների, մեկնեց ձեռքերը եւ նրանք գրկախառնուցին, ասես վաղուցուայ մտերիմ ընկերներ էին:

Վեհափառի շնորհիւ գիրքն իհարկէ լոյս աշխարհ եկաւ, ի դէպ՝ միեւնոյն հիմնադրամի մեկնաստութեամբ: Վեհափառն իրենց հանդիպումներին նրանք պայմանաւորուած են նաեւ, որպէսզի հայրս շարունակի ուսումնասիրել Ձոհրապի գործունէութեան դեռեւս չհրապարակուած էջերը: Հայրս բաւական աշխատանք է տանում այդ ուղղութեամբ, մէկ երրորդի չափով համալրում եւ ամբողջութեամբ տպագրութեան է պատրաստում «Գրիգոր Ձոհրապի Կեանքի եւ գրական գործունէութեան տարեգրութեան» նոր հրատարակութիւնը, սակայն երջանկայիշատակ Վեհափառի, եւ ապա նաեւ հօրս վախճանման հանգամանքները գիրքն այդպէս էլ թողնում են անտիպ...»:

* * *

Խօսել Ալբերտ Շարուրեանի միայն գրականագիտական պատկառելի ներդրման մասին կը նշանակի նրա գործունէութիւնը ներկայացնել ոչ ամբողջապէս: Նա գրեթէ կէս դար դասաւանդել է Երեւանի պետական համալսարանում: Նրա համար դասախօսական ամպիոնն ամենաբարձր էր սոսկ աշխատանքային պարտականութեան կատարման միջոց չէր, եւ ոչ էլ նստարաններին նստածներն էին

գուտ ուսանողներ: Նրա դասախօսութիւնները նախ եւ առաջ ընտանեկան գրոյցներ էին, որի ընթացքում նա ուսանողների մօտ սէր եւ հետաքրքրութիւն էր առաջացնում հանդէպ մեր մեծերը, նրանց ստեղծագործութիւնները, եւ որ պակաս կարեւոր չէ, նա նրանց կրթում էր իբրեւ մարդ եւ իբրեւ հայ: Թերեւ այս էր պատճառը, որ նրա դասախօսութիւններին յաճախում էին նաեւ այլ մասնագիտութիւնների ուսանողներ, որոնց բոլորի յիշողութիւններում անջնջելիօրէն դրոշմուելու էր Ալբերտ Շարուրեանը, նրա մտերմիկ խօսքն ու հայրական խրատները...:

Ալբերտ Շարուրեանին ճանաչողները, խորին գնահատանքով ու ակնածանքով են վերաբերում նրա գրական ձեռքերումներին, բայց նրան յիշելիս, որ քան էլ տարօրինակ թուայ, մոռանալով այդ ամէնը սկսում են խօսել նրա մարդկային արժանիքներից: Իւրաքանչիւրը պատմում է մի դիպուած, ինչ-որ մի դրուագ կամ երկխօսութիւն, որը բնութագրում է նրա առաքինի կերպարը: Շարուրեանը նրանց բոլորի յիշողութիւններում է, քանի որ իւրաքանչիւրին իրենից կարողացել էր փոխանցել թէկուզ մի կաթիլ ջերմութիւն ու սէր: Ալբերտ Շարուրեանի ծնողները վառ լծի հարակալին կողմում գտնուող Նարեկ եւ Փայլները յարակից գիւղերից էին, որոնք յայտնի էին Սուրբ Գրիգոր Նարեկացու անունով ամփոփող Նարեկայ վանքով ու սրբի ժայռափոր աղօթատեղի-ճգնարանով: Գուցէ այս սրբավայրերից էին փոխանցուել Շարուրեանին այդքան բնորոշ բարութիւնն ու պարկեշտութիւնը:

Ալբերտ Սրապիոնի Շարուրեանը բանասիրական գիտութիւնների դոկտոր էր, պրոֆեսոր, սակայն, ըստ էութեան, թէ՛ իր մասնագիտութիւնը, եւ թէ՛ գիտական կոչումը ճշգրիտ չէին բնութագրում նրա արժանիքները: Ասել, թէ նա մասնագիտութեամբ բանասէր էր, կը նշանակէր նրան դասել այն հարիւրաւոր բանասէր-գրականագէտների բանակի շարքերին, որոնց գործը միայն ստեղծագործութիւնների վերլուծութիւնն ու քննադատութիւնն է: Ոմանք նրան անուանում են բանասէր-աղբիւրագէտ կամ էլ տեքստաբան, բայց սա եւս խիստ նեղացնում է Շարուրեանի աշխատանքի տարողութեան շրջանակը:

Նշել, թէ Ալբերտ Շարուրեանը գիտութիւնների դոկտոր էր, կը ստացուէր որ դա է նրա հիմնական վաստակը, այնինչ բոլորին է յայտնի, նա երբեք չէր ձգտում կոչումների կամ պաշտօնների, նա մերժել էր նաեւ ակադեմիայի անդամ դառնալու առաջարկները: Չէ որ Շարուրեանը աշխատում էր միմիայն իր խղճի թելադրանքով, աշխատում էր անհասխնդիր եւ այդ ամէնը նա անում էր մեծագոյն սիրով ու նուիրումով:

Այնպէս որ, փաստօրէն, շատ շատերի նման նա չունէր իրեն սագական մասնագիտութիւն կամ էլ՝ կոչում. նա պարզապէս Ալբերտ Շարուրեանն էր:

ՄԵՆՔ ԿԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵՆՔ ՁԵՐ ԱՊԱԳԱՆ, ՈՐՊԵՍՋԻ ԴՈՒՔ ԿԵՆՏՐՈՆԱՆԱՔ ՆԵՐԿԱԻ ՎՐԱ

RESIDENT INSURANCE PRODUCER
Accident and Health Agent,
Casualty Broker-Agent, Life-Only Agent, Property Broker-Agent

209 E. Alameda Ave., Suite 204
Burbank, CA 91502

**WE INSURE YOUR FUTURE,
SO YOU CAN FOCUS ON THE PRESENT**

KARAPET S. DEMIRCHYAN CA LICENSE: 0C74479
demkarsinc@sbcglobal.net (818) 913-2414

Սենեկալը Տիրացաւ Ափրիկեան Ազգերու Գաւթին

Քամերունի մէջ աւարտեցաւ ֆուտպոլի Ափրիկեան Ազգերու Գաւթի մտցաշարը: Եզրափակիչ խաղին մրցեցան Սենեկալի եւ Եգիպտոսի հաւաքականները:

Հիմնական եւ երկարաձգուած ժամանակ արդիւնքը մնաց 0:0: 7-րդ վայրկեանին 11 մեթրանոցը չկարողացաւ արդիւնաւէտ օգտագործել Սենեկալի հաւաքականի եւ անգլիական «Լիւերփուլի» յարձակող Սադիո Մանեն:

Յետխաղային 11 մեթրանոցներն աւելի յաջող կատարեցին սենեկալցիները եւ 4:2 արդիւնքով տիրացան Ափրիկեան Ազգերու Գաւթի:

Մեսիի Կոլն Ու Կոլային Փոխանցումը

Ֆրանսայի առաջնութեան 23-րդ հանգրուանին առաջատար ՊՍԺ-ն հիւրընկալեց ախոյեան «Լիլի» եւ առաւելութեան հասաւ 5:1 արդիւնքով:

Ֆրանսայի առաջնութեան ընթացքին իր երկրորդ կողը նշանակեց ՊՍԺ-ի արժենթինցի յարձակող Լիոնել Մեսին, որ նաեւ կոլային փոխանցում կատարեց: Երկու կոլփրու հեղինակ դարձաւ փորձուկալացի կիսապաշտպան ֆերէրա Տանիլուն: Փարիզեան խումբէն աչքի ինկան նաեւ ֆրանսացի պաշտպան Փրեսնել Քիմփեմբեն ու ֆրանսացի յարձակող Կիլիան Մբայէն:

ՊՍԺ-ն 56 կէտով կը գլխաւորէ մրցաշարային աղիւսակը եւ 13 կէտի առաւելութիւն ունի երկրորդ տեղը գտնուող «Մարսելի» նկատմամբ: «Լիլը» 11-րդն է՝ 32 կէտով:

«Ռեալ» Եւ «Պարսելոնա» Յաղթական

Սպանիոյ առաջնութեան 23-րդ հանգրուանին առաջատար «Ռեալը» սեփական խաղադաշտի վրայ մրցեցաւ «Գրանադայի» հետ: Իտալացի կառւ Սանչէլոսի գլխաւորած խումբը առաւելութեան հասաւ նուազագոյն արդիւնքով:

74-րդ վայրկեանին պրագիլցի պաշտպան էտեր Միլիտոյի փոխանցումէն յետոյ մրցակիցի բերդը գրաւեց սպանացի յարձակող Մարկո Ասենսիոնը:

«Ռեալը» 53 կէտով կը գլխաւորէ մրցաշարային աղիւսակը եւ 6 կէտ առաջ է երկրորդ տեղը գտնուող «Սեվիլիայէն»:

23-րդ հանգրուանին «Պարսելոնան» ընդունեց ախոյեան «Աթլէթիքոյին»: Սպանացի Չալիի գլխաւորած խումբը յաղթանակ հասաւ 4:2 արդիւնքով:

«Պարսելոնան» 38 կէտով բարձրացաւ չորրորդ տեղը եւ 2 կէտ ետ է երրորդ տեղը ընթացող «Պետիսէն»:

Անգլիոյ Բաժակի 1/16-րդ Եզրափակիչ Արդիւնքները

Անգլիոյ բաժակի 1/16 եզրափակիչին «Լիւերփուլ» հիւրընկալեց Ուելզի «Քարտիֆ Սիթին»: Գերմանացի Եուրգեն Կլոպի գլխաւորած խումբը առաւելութեան հասաւ 3:1 արդիւնքով եւ հասաւ 1/8 եզրափակիչ:

Հիւրերու բերդը գրաւեցին փորձուկալացի յարձակող Տիոկո Ժոտան, ճափոնացի յարձակող Թաքուսի Մինամինոն եւ անգլիացի կիսապաշտպան Հարվի Էլիոթը:

«Լիւերփուլի» կազմէն ներս նորամուտը նշեց Քոլումպիացի յարձակող Լուիս Տիագը, որը դարձաւ այդ երկրի առաջին ներկայացուցիչը լիւերփուլեան ակումբի պատմութեան մէջ:

1/16 եզրափակիչին Լոնտոնի «Թոթենհեմը» սեփական խաղադաշտին վրայ մրցեցաւ «Պրայթընի» հետ: Իտալացի Անթոնիո Քոնթէի գլխաւորած խումբը յաղթեց 3:1 արդիւնքով:

«Թոթենհեմի» կազմէն ներս երկու կոլի հեղինակ դարձաւ Անգլիացի յարձակող Հարի Գեյն:

«Թոտենհեմ» եւս հասաւ 1/8 եզրափակիչ:

1/16 եզրափակիչին «Էվերթոն» ընդունեց «Պրենթֆորտին»: Անգլիացի Ֆրենկ Լեմպարդ յաղթական նորամուտ ունեցաւ «Էվերթոնի» գլխաւոր մարզիչի պաշտօնին: Դաշտի տէրերը առաւելութեան հասան 4:1 ատղիւնքով եւ հասան 1/8 եզրափակիչ:

Նոյն արդիւնքով «Մանչեսթըր Սիթին» սեփական դաշտին վրայ յաղթանակ արձանագրեց «Ֆուլհեմի» դէմ եւ իրաւունք սղացաւ շարունակելու պայքարը 1/8 եզրափակիչ:

«Ուլվերհեմփթըն» չկարողացաւ յաղթահարել «Նորուիչ Սիթիի» արգելքը՝ պարտուելով 0:1 արդիւնքով:

«Մանչեսթըր Եունայթըտ» եւս, «Օլտ Թրաֆորտի» իր դաշտին վրայ ընդունելով «Միտլսպրոյին», որ հանդէս կու գայ մէկ դասակարգ ցած՝ «Ախոյեաններու» մրցաշարքէն ներս, դուրս եկաւ պարտուած:

Հիմնական եւ լրացուցիչ ժամանակը աւարտեցաւ հաւասար՝ 1:1 արդիւնքով, սակայն «Միտլսպրո» յաղթեց փենալթիներով:

«Ռոման» Զյաղթեց Յետնապահին

Ի տ ա լ ի ո յ ի առաջնութեան 24-րդ հանգրուանին «Ռոման» սեփական դաշտին վրայ մրցեցաւ յետնապահներէն «Ճենոպի» դէմ: Փորձուկալացի Ժոզէ Մուրինիոյի գլխաւորած խումբը բաւարարուեցաւ հաւասար արդիւնքով՝ 0:0:

68-րդ վայրկեանին հեռացւեցաւ հիւրերու նորուեկիացի պաշտպան Լէօ Սկիրի Էստեկորը:

Դաշտի տէրերը աւելցուած ժամանակին գրաւեցին մրցակիցի բերդը իտալացի կիսապաշտպան Նիկոլո Չանիոլոյի հարուածին շնորհիւ, սակայն VAR-ը ցոյց տուաւ կանոններու խախտում եւ կոլը չհեղեալ նկատուեցաւ: Աւելցուած 5րդ վայրկեանին Չանյոլոն երկրորդ դեղին քարտը ստացաւ եւ հեռացուեցաւ:

Հայաստանի հաւաքականի կիսապաշտպան Հենրիխ Մխիթարեանը «Ռոմայի» հիմնական կազմին մէջ էր եւ խաղցաւ ամբողջ հանդիպումը: Անոր փոխանցումէն յետոյ էր որ, Չանյոլոն գրաւեց դարպասը:

Սարգիս Աղամեան Փոխադրուեցաւ Պելճիքա

Պելճիքայի առաջնութեան 26-րդ հանգրուանին «Պրիւքէն» ընդունեց «Կենթին» եւ պարտութիւն կրեց 1:2 արդիւնքով:

«Պրիւքէն» կազմին մէջ նորամուտը նշեց գերմանական «Հոֆենհայմէն» տեղափոխուած Սարգիս Աղամեանը: Հայաստանի հաւաքականի յարձակողը դաշտ մուտք գործեց 46-րդ վայրկեանին:

«Պրիւքէն» 48 կէտով կը գրաւէ աղիւսակի երրորդ տեղը: